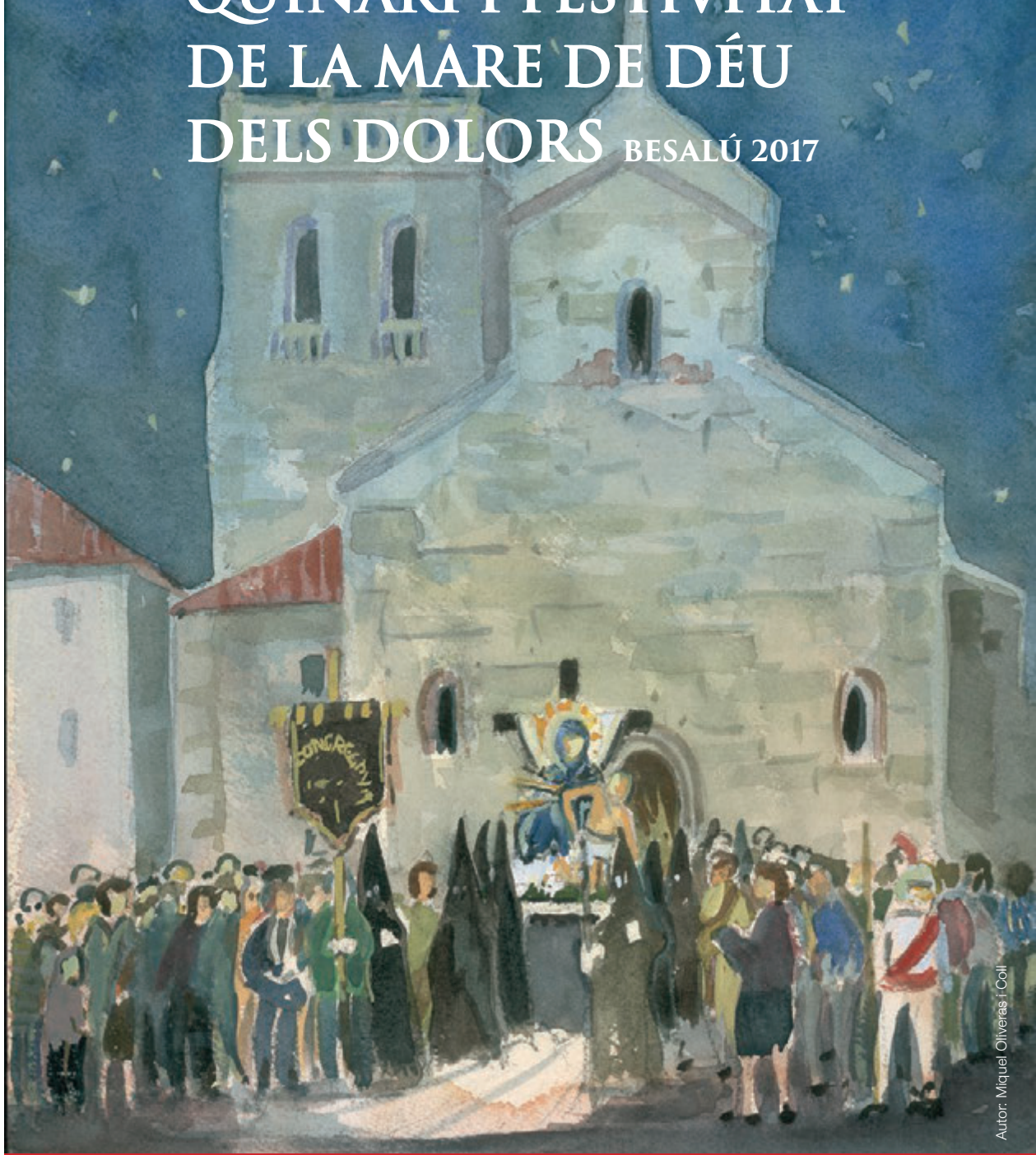

QUINARI I FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS BESALÚ 2017

Autor: Miquel Oliveras i Coll

Creu de Sant Jordi 2005
www.dolorsdebesalu.cat

VENERABLE CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS DE BESALÚ

MIL·LENARI
DE LA VERACRUC I DEL NADAT
DE BESALÚ
1992 - 2017

Maria, vull estar aquí, a la creu, com tu.
Vull que, ni la duresa del camí,
ni la dificultat del terreny,
ni el meu aclapament personal,
o els treballs que em poso sense meta,
res de la meva vida m'alliberi
d'estar aquí, com tu, al peu de la creu.

De la creu de la fam al món,
de la creu de la presó,
de la droga i el desamor,
de la guerra i la injustícia,
de la tristesa i la soledat,
de la vellesa o de la joventut,
vull estar aquí, al peu de la creu.

Vull, com tu, al peu de la creu,
ser consol de l'home, de tot home que sofreix,
al costat de dos o de molts més, a la creu,
i jo, sota, contemplant, amb impotència,
almenys estar aquí, com tu, al peu de la creu.

PREGÓ DEL PRIOR

Benvolguts/Benvolgudes,

Permeteu-me que m'adreci a vosaltres per fer-vos saber que la Junta de la Venerable Congregació dels Dolors m'ha demanat si vull ser el Prior de la Festa de la Mare de Déu dels Dolors d'enguany.

No us podeu imaginar la barreja de sentiments que vaig sentir dins meu en aquells moments, no em podia creure que haguessin pensat en mi per un acte tan important.

Primer amb un cert neguit pensant si jo era la persona adequada per representar aquest càrrec; però de seguida em va envair un sentiment d'alegria que em va fer pensar en la Verge i tot el que representava per a mi.

Fa molts anys vaig estar molt malalt i vaig prometre a la Verge que si em recuperava i la vida m'ho permetia, no deixaria mai de seguir la Processó i així va ser, em vaig curar i no he deixat mai d'acompanyar-la.

Com podeu entendre no podia rebutjar l'honor de ser el Prior de la gran festa dedicada a Ella, era impossible tenir un no per resposta.

De seguida ho vaig explicar a casa, a la meva dona i a la meva filla. El primer que em van dir: Et fa il·lusió? Vaig dir que sí i la seva resposta va ser: Doncs endavant! Aquest era el recolzament que necessitava per acabar d'estar disposat a acceptar aquesta responsabilitat.

Us haig de confessar que cada any sento amb més fervor aquesta gran festa de la Verge i el que més em fa sentir i emocionar és quan arribes a la Plaça de la Llibertat i veus tot un poble, en silenci, escoltant el cant de la Salve.

Ja per acabar, dir-vos que esteu tots convidats a assistir al Quinari i a tots els actes esperant que aquesta festa de la Mare de Déu dels Dolors sigui, un any més, motiu d'alegria, devoció per a tots vosaltres i per a mi mateix.

Moltes gràcies a tots.

VISCA LA MARE DE DÉU DELS DOLORS!!!

Isidre Vergés i Pou

PRIOR

Isidre Vergés i Pou

Nascut a Maià de Montcal el dia 23 de setembre de 1942

Professà de congregant el dia 30 de març de 2012

COMISSARIS

Maria Àngels Vergés i Mas

Elisa Mas i Casadevall

Antoni Hurtós i Costa

Antoni Torrent i Faig

Pere Ventura i Colom

Josep Coll i Pairaló

Jordi Ribera i Bohigas

INVITACIÓ

Voldria convidar a tothom a participar a tots els actes que es celebraran durant el Quinari i especialment a la processó que es fa en honor a la Mare de Déu dels Dolors.

PROCESSÓ DELS DOLORS

MANIPLE DE MANAIES

POTENTIORS

Pau Trill i Iglesias
Lluís Trayter i Puig
Roger Carreró i Coromines
Marc Font i Falgàs
Sasha Falgueras i Pla
Jordi Lagares i Mir

AQUILIFIER

Joan Ferrés i Costa

SIGNE BANDA

Jordi Farcy i Bermejo

SIGNE OPTIADA

Albert Vidal i Peracaula

ESTENDARD

Germán Mas i Hormigo
Adrià Guardiola i Ros

BANDA TIMBALERS

Isaac Jarillo i Bonet
Pol Garcia i Meléndez
Biel Tané i Riu
Marc Cortada i Canals
Roger Galceran i Surina
Toni Luengo i López
Ferriol Rovira i Balateu

BANDA PIFRES

Clàudia Batlle i Pont
Stefi Batlle i Pont
Maria Aracil i López
Genís Frigola i Camps
Quim Quintana i Vilà
Cristina Torres i Pleite
Júlia Xifre i Sala
Maria Julià i Juanola
Berta Xifre i Sala

OPTIADES

Àlex Torres i Sánchez
Martí Guillamet i Gala
Ferran Duran i Abulí
Guillem Parés i Figueras
Josep Pujol i Serra
Francesc Reig i Saubí
Jacint Güell i Sánchez
Genís Tenas i Mañas
Quim Grau i Castañer
Jordi Ginestera i Sarola
Jordi Lagares i Roset
Roger Sucarrats i Masgrau
Joan Ferrés i Costa
Albert Trayter i Puig
Àlex Torres i Pleite
Bernat Parés i Figueras
Joan Genebat i Ribera
Pau Garcia i Bassols
Carles Reixach i Estañol
Albert Pla i Planas
Albert Juanola i Sánchez
Roger Torrent i Serra

INFANT BANDA

Guifré Balateu i Riembau

INFANT SIGNE OPTIADA

Marc Carreró i Coromines

INFANT AQUILIFIER

Gerard Serra i Figa

INFANT ORDRES

Martí Estela i Jordà

ORDRES

Manel Juncà i Ramon

COMANDAMENT

Jesús Batlle i Auguet

PERSONATGES

CANT DE LA PASSIÓ

Marcel Riera i Bordes

CORNETA

Miquel Bassols i Dorca

JESÚS

Aleix Casals i Ortega

JUEUS

Miquel Àngel Mateos i Jiménez

Bibiana Cruz i Balés

Jordi Jordà i Segura

Anna Jordà i Mas

Judith Vila i Tortajada

Fidel Cruz i Mateos

CIRINEU

Ferran Mateos i Nogué

VERÒNICA

Rosa Ramon i Ros

PORTADORS DEL SANT CRIST

Josep Farcy i Costa

Jordi Boix i Serra

Vicenç Oliveras i Farcy

Daniel Prujà i Torrent

JESÚS

Antoni Casabó i Majó

APÒSTOLS

Fidel Balés i Juanola

Ernest Bassols i Lladó

Joan Corominas i Sala

Sergi Díaz i Muñoz

Manel Fernández i Brugués

Jordi Gran i Umbert

Francesc Grau i Gratacós

Francesc Mas i Serra

Emili Oromí i Montagut

Jaume Riu i Roura

Miquel Torrent i Caritg

Xavier Torrent i Fuentes

ACOMPANYANTS COR D'APÒSTOLS

Vicenç Bosch i Juanola

Josep Fernández i Roura

Narcís Lagares i Corominas

Jordi Parrot i Parborell

Miquel Riu i Roura

Manolo Rodríguez i García

DIRECTOR

Josep Cassú i Serra

FARISTOL

Laura Estela i Jordà

ORQUESTRA DEL COR

Costa Brava

PORTADORS DE LA MARE DE DÉU

Santiago Gratacós i Quintana

Andreu Prujà i Roca

Agustí Vilar i Solé

Pere Vilar i Solé

Aquest any són portadors els veïns dels carrers de la Piscina i del Camí de Can Batlle

PORTADORS DE LA VERACREU

Joan Balateu i Gelada

Salvador Garcia-Arbós

Martí Guillamet i Comamala

Carme Gamero i Fauró

Cristina Pons i Portas

ESTA FERMS

CAPITÀ

Joan Cabratosa i Pla

ABANDERAT

Emili Carrasco i Sánchez

ACOMPANYANTS

Miquel Cabratosa i Pons

Andreu Banal i Torres

BANDA

Tambors

Àngel Sánchez i Herreros

Joan Ferrés i Barragan

Marc Vaquero i Garrido

Joan Frigola i Torrent

Jesús Banal i Navarro

Jordi Vaquero i Garrido

Bombos

Adrià Vázquez i Vives

Lluís Rubirola i Junca

Quim Fauria i Juanola

FLAUTES

Maria Solavera i Pons

Joana Cabratosa i Pons

Cora Masmitjà i Roura

Laia Mas i Moya

Jessica Mazzioti i Corominas

Glòria Vázquez i Vives

Júlia Masmitjà i Roura

Clara Trill i Iglesias

Ingrid Carreró i Plana

Jana Balateu i Riembau

Maria Trunyó i Torcal

Laia Mayolas i Vaquero

SOLDATS

Jordi Pujolar i Senpau

Gerard Portas i Balateu

Jordi Hurtós i Rovira

Xavi Lagares i Puig

Jordi Solà i Codony

Eloi Masoliver i Soler

Pol Trunyó i Torcal

Francesc Solavera i Pons

David Buch i Perez

Joan Molas i Teixidor

Dani Molas i Teixidor

Lluc Jofre i Pena

Oriol Ortega i Torres

Josep Mª Lagares i Roset

Adrià Pons i Hurtós

Arnau Linares i Valentí

ARRENGLADORS

Octavi Balés i Juanola

Meritxell Vaquero i Juanola

Gemma Guix i Feixas

Mireia Juncà i Genové

Alba Riera i Guix

Eduard Juncà i Parella

Isidre Bellapart i Bosch

Marta Mas i Serra

Isaac Puigdemont i Balés

Imma Juncà i Genové

Adriana Guix i Tubert

Enric Rost i Felip

Lluís Juncà i Parés

Quim Casellas i Jou

Joana García i Guix

Alba Vidal i Vila

MOVIMENT DE LA CONGREGACIÓ 2016

CONGREGANTS QUE VAN PROFESSAR EL 2016

HOMES

Josep Argelés i Juanola
Pere Codina - Gironella
Miquel Oliveras i Coll
Biel Riera i Bordes
Albert Riera i Sans

DONES

Anna Cebirán i Campà
Nativitat Farrés i Bartolí
Núria Ferran i Cebrián
Maria Teresa Pairó i Moradell
Núria Pairó i Moradell
Maria Riera i Bordes
Núria Serrat i Farrés
Maria Teixidor i Riera
Núria Tipan i Lascano
Maria Vidal i Argelés

ASPIRANTS A CONGREGANT ADMESOS DURANT EL 2016

HOMES

Xavier Boneu i Bonet
Pau Busquets i Farrés
Xavier Busquets i Manzano

DONES

Susagna Almar i Moret
Montserrat Balateu i Masó
Marta Bordes i Balagué
Aina Fernández i González

Paula Font i Falgàs
Maria Lagares i Mir
Assumpció Margarit i Ferragut
Carmen Mulleras i Mundo

CONGREGANTS MORTS DURANT EL 2016

PER A LES ÀNIMES DELS QUALS S'APLICARÀ LA MISSA ELS SEGÜENTS DIES:

Carme Casademont i Privat
Maria Gratacós i Riu
dia 3, a les 20 hores

Teresa Pigem i Terrades
Carme Sala i Font
dia 4, a les 20 hores

Jaume Escartín i Cardona
Miquel Trulls i Gratacós
dia 5, a les 20 hores

Alícia Ros i Juanola
Marta Serra i Regalat
dia 6, a les 20 hores

Maria Juanola i Garriga
Mons. Jaume Camprodon i Rovira
dia 7, a les 12 hores

Joan Masó i Hervás
Cinto Riu i Prujà
dia 7, a les 19 hores

MOVIMENT PARROQUIAL 2016

BAPTISMES

Eimy Ramos i Solano
Marcel Domènech i Bosch
Isona Arnall i Corominas
Pep Cornt i Feliu
Maria Masllorens i Dinescu
Martina Ruvira i Coll
Aniol Aumatell i Vilar
Ona Trulls i Fabregat

PRIMERA COMUNIÓ

Natàlia Castro i Acosta
Lídia Vilagran i Tubert
Marcel Riera i Bordes
Biel Bosch i Mañas
Ivan Carrete i Carrasco

CONFIRMACIÓ

Jana Balateu i Riembau
Guifré Balateu i Riembau
Jordi Lagares i Mir
Marta Mir i Porcel
Andreu Sandur i Sandur

MATRIMONIS

Sergio Varea i Lopez
Beatriz Borràs i Viñas
Miguel Angel Garcia i Castilla
Alexandra Nathalie i Douard
Sergio Perales i Burgos
Anna Iglesias i Romaguera
Albert LLeal i Nogué
Karina Roura i Oliver
Adam Eduard Meredith i Serrabona
Elizabeth Carmen i Kenny
Ehedei Mendez i Sales
Maria del Mar Martí i Carrizosa
Ismael Ramos i Montes
Gisella Belén i Madera
Florenci Busquets i Pujol
Laura Genoher i Caravaca
George Alexander i Davis
Ameli Ilsa Maria i Serrado
Carlos Alberto Marzo i Garcia
Laia Fontanet i Casado

DIFUNTS – EXÈQUIES

Maria Mañà i Salís

Teresa Cucala i Barnola

Maria Josefa Coletó i Coletó

Cinto Riu i Prujà

Rosa Soler i Juanola

LLorenç Ripoll i Surina

Teresa Pigem i Terrades

Martí Vila i Gallostra

Carme Sala i Font

Miquel Trulls i Gratacòs

Marta Serra i Regalat

Ramon Serrat i Rovira

Jordi Verdaguer i Surina

Remei Causadias i Cufí

Margarita Serra i Burgas

Maria Juanola i Garriga

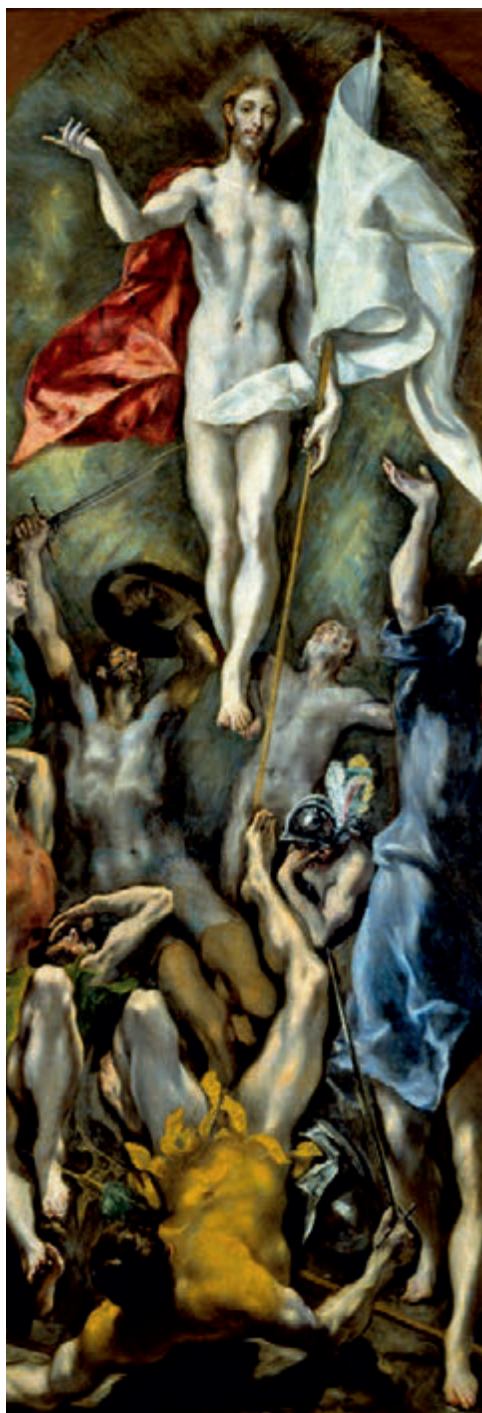
Jaume Escartin i Cardona

Clarisa Enriquez i Martínez

Carme Casademont i Privat

Benet Bosch i Coderch

Maria Gratacòs i Riu

EL SÍ DE MARIA TAMBÉ HA DE SER EL NOSTRE.

Hi havia una vegada quatre núvols molt bonics que es passejaven amunt i avall, anaven allà on el vent els portava. Eren blancs i molt bells. Un dia el vent els va dur a un poble, que no en puc dir el nom, que vivia del fruit dels camps. Des del Cel veien com la gent havia de llaurar i plantar una terra molt seca. Al vespre sentien les converses de les famílies, que gairebé sempre parlaven de la pluja... Plourà o no plourà ?

Un dia van sentir una conversa molt entranyable. Un home deia a la seva dona que si no plovia aviat tota la sembra és moriria i no tindrien res per a menjar. El fill petit va dir als seus pares que no es preocupessin... El nen, li va dir al seu amic Jesús que els seus pares estaven tristos i espantats perquè no plovia. Li va dir que si aquella setmana plovia ell no s'enfadaria més amb els seus companys de l'escola. I va resar un Parenostre... Als núvols els van arribar al cor les paraules d'aquell nen. I van dir: hem de fer alguna cosa!... Li direm al vent que ens transformi en pluja. El vent els va dir que això significaria una gran transformació, i que perdrien el seu color blanc. Que quedarien en primer lloc negres, després tindrien un gran dolor en el seu interior, que haurien de sentir com els llamps i els trons que els arrancaven els anys de vida, i finalment morir i desfer-se en pluja.

Un núvol, el presumit, va dir que no comptessin pas amb ell, que no era el

seu problema i va demanar al vent que se l'endugués a un altre lloc. Els altres dos varen dir que sí, que volien ajudar aquella família, aquell poble. El quart no deia res, semblava enfadat, però es va quedar al costat dels altres dos. El vent els va deixar allà i varen començar a canviar de color. Un cop varen quedar ben negres el núvol presumit se'n reia; mireu que lletjos! ha, ha, ha... L'altre, el que sempre estava enfadat, volia fer pagar als altres el seu dolor, i es va associar amb els llamps elèctrics per destruir arbres i cases.

Els altres dos, en silenci anaven aguantant el dolor i s'anaven transformant en una tempesta. Finalment varen esdevenir aigua i van caure sobre els camps d'aquell poble. La gent estava molt contenta, reien, ballaven i donaven gràcies a Déu. Al cap d'un temps aquella aigua va fer créixer els camps de blat, les flors, els arbres, els ocells i molta vida.

Els núvols generosos es varen reconèixer enmig d'aquell nou paisatge ple de color i de vida. Varen veure els fruits d'aquella decisió, es varen convèncer que cal obeir sempre el cor i que sempre hem de triar l'amor, la pau i la justícia per poder arribar a una vida molt més gran i bonica. Mentrestant, el núvol egoista, al veure la bellesa en què s'havien transformat va sentir una gran tristesa. I, l'altre, el que sempre estava enfadat i havia volgut fer mal als altres, es va

transformar en un arbre cremat pel foc.

Aquest conte ens ensenya tres actituds que podem prendre davant el món que avui tenim al davant. L'egoisme, el núvol presumit, que tot el dia només es mira el seu melic i tot gira entorn d'ell. L'amargor que porta a la violència, el núvol que sempre estava enfadat. I la bona actitud, la d'estimar els altres. La que van prendre els dos núvols bons.

L'actitud dels núvols bons s'assembla a la de Maria. Maria va dir Sí a Déu. Aquest Sí, significava una renúncia i alhora una donació total a l'amor. Quan l'Àngel Gabriel li proposa el projecte de Déu, és a dir portar el seu fill dins les seves entranyes, ajudar-lo a créixer i presentar-lo a la humanitat com a Salvador, tot l'univers es queda en silenci, esperant la resposta de Maria. I, quan Maria diu Sí, és tot l'univers que esclata amb una alegria immensa. El Sí de Maria fa que el Sol, la Lluna, les estrelles i tota la creació esdevinguin una fraternitat eternal. El Sí de Maria ens fa germans i

germanes i converteix el nostre món en una gran fraternitat. El Sí de Maria també ha de ser el nostre. Un Sí a l'amor, a la salvació, a la justícia, a la pau i a tot allò que forma part del Regne de Déu. També com Maria, Déu té un projecte per a tots nosaltres; el de fer present el seu Regne a través de la nostra vida.

En aquesta setmana dels Dolors, els besaluencs i besaluenques amb la Venerable Congregació dels Dolors acompanyarem Maria en peregrinatge per tota la vila. Recordant la nostra Mare, venerant-la interiorment i besant-la des del fons del cor. Que aquest Sí a Maria vagi més enllà d'aquesta peregrinació i esdevingui una manera de viure que sigui icona de l'amor i la pau del seu Fill Jesús.

Mare de Déu dels Dolors, sota la vostra protecció posem la nostra vida! Feu que quan arribi la nostra hora, els vostres braços ens abriguin i el vostre amor de mare ens mení al sí de Déu.

Mn. Miquel Oliveras.

ENS VISITA LA PRESIDENTA DEL PARLAMENT

La Processó dels Dolors de l'any 2016 va viure un fet d'excepció i pel que serà recordada per tots els besaluencs, la visita de la Molt Honorable Senyora Carme Forcadell i Lluís, Presidenta del Parlament de Catalunya. La Presidenta del Parlament va estar contínuament acompanyada pel Sr. Lluís Guinó, alcalde de Besalú i Diputat al Parlament, i la també Diputada al Parlament de Catalunya, la Sra. Anna Caula, que van ser rebuts, a la plaça de Besalú, en l'acte previ a la Processó. Posteriorment, al monestir de Sant Pere, just abans de començar la Processó, van ser rebuts pel Corrector, el Secretari i resta de membres de la Junta de la

Congregació, així com altres autoritats municipals, comarcals i provincials.

Carme Forcadell i Lluís (Xerta, Baix Ebre, 1956) és llicenciada en filosofia i en ciències de la comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona i màster en filologia catalana per la mateixa universitat. El 22 d'abril de 2012 els membres del Secretariat Nacional de l'Assemblea Nacional Catalana van escollir Forcadell com a presidenta de l'ANC. Durant l'estiu de 2012 va coordinar la marxa per la independència arreu de Catalunya i, com a presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana, fou una de les veus de l'organització de

La Presidenta del Parlament de Catalunya a la Processó dels Dolors.

la manifestació «Catalunya, nou estat d'Europa» i la Via Catalana. Carme Forcadell, que el 26 d'octubre de 2015 va ser escollida presidenta del Parlament de Catalunya, va participar a la nostra Processó i poder viure i sentir l'ambient i l'esperit dels Dolors....

Posteriorment, la Presidenta va fer-nos l'honor de signar el LLIBRE D'HONOR de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú... les paraules de la Molt Honorable Carme Forcadell en la seva dedicatòria, i que reproduïm a continuació, són l'expressió de l'experiència viscuda:

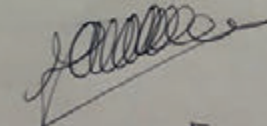
Ha estat un honor per a mi, com a Presidenta del Parlament participar en la tricentenària Processó dels Dolors. M'han commogut la devoció, el silenci del poble de Besalú i l'estima que professen per la seva Mare de Déu dels Dolors. Moltes gràcies per preservar durant més de tres segles aquesta tradició que espero que conserveu tres-cents anys més. Enhorabona per aquesta celebració que any rere anys honora el poble de Besalú.

Carme Forcadell
18-03-2016

Josep Lagares i Gamero

Ha estat un honor per a mi, com a presidenta del Parlament participar en la tricentenària processó dels Dolors. M'han commoït la devoció i el silenci del poble de Botarell i l'estima que profetja per la seva mare de Déu dels Dolors. Moltes gràcies per presència davant més de tres segles aquesta tradició que espere que compleixi tres-cents anys més. En veritat per aquesta celebració que any rere any venia el poble de Botarell.

Carme Forcadell
18-03-2016

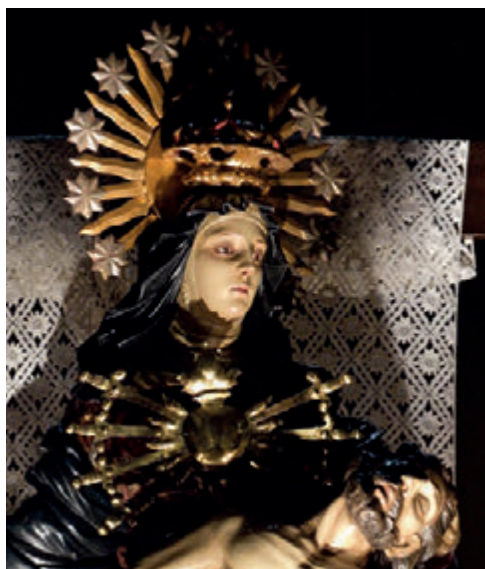
SALVE, REGINA, MATER MISERICORDIAE...

Déu vos salve, reina i mare de misericòrdia... Així comença el cant de la nostra Salve Regina, obra barroca, composta a mitjans del segle XIX pel músic Remigi Ozcoz de Calahorra, que ens transmet, entre d'altres, l'atribut de la misericòrdia de la Mare de Déu.

El dia 8 de desembre de 2015, el papa Francesc va inaugurar l'Any Jubilar de la misericòrdia, que va durar fins el dia 20 de novembre de 2016, amb la butlla "Misericordiae Vultus" (El rostre de la misericòrdia).

La paraula misericòrdia prové del llatí i etimològicament parlant significa obrir el cor al miserable. Segons la butlla del papa, la paraula Misericòrdia fins i tot revela el dogma central de la naturalesa de Déu: el misteri de la Santíssima Trinitat. La família és la primera escola de misericòrdia perquè s'aprèn a estimar i a perdonar. Quan s'ensenya la "Doctrina" s'empra un catecisme on hi figuren les catorze obres de misericòrdia de la tradició cristiana, que sempre cal redescobrir-les i entendre-les en la seva essència. Diferenciem les obres corporals: donar menjar al famolenc, donar beure a l'assedegat, vestir al despullat, acollir el foraster, assistir els malalts i els que estan sols, visitar els presos, enterrar els morts; de les espirituals: donar consell a qui ho necessita, ensenyar a qui no sap, corregir a qui va errat, consolar el trist, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones que ens molesten, pregar a Déu pels vius i pels difunts.

Veritablement tenim una colla de camins per pensar i actuar en el nostre viure cristià, però és fonamental no confondre la misericòrdia, que és una actitud persistent de la personalitat, amb la llàstima, que és una sensació passatgera.

"Les obres de misericòrdia són el cor de la nostra fe", així ho va afirmar el papa Francesc en la seva prèdica de la missa matutina celebrada a la Capella de la Casa de Santa Marta a Roma després de la pausa de Nadal. Per ell, aquest Jubileu, no només és interessant sinó necessari per a l'església per ajudar a "fer visibles els signes de la presència i de la proximitat de Déu". El papa ens demana que girem "els ulls al Déu misericordiós i als germans" per tal de "centrar l'atenció sobre el contingut essencial de l'evangeli".

Celebrar el Jubileu de la Misericòrdia equival, com ha dit el papa a “posar altra vegada al centre de la nostra vida personal i de les nostres comunitats, el que és específic de la fe cristiana, és a dir, Jesucrist, el Déu misericordiós”. Per això ens ha de portar a “fer l'experiència viva i vivificant de la misericòrdia de Déu” i d'aquesta manera poder contribuir “realment en la construcció d'un món més humà”

A la Bíblia, són moltes les vegades que apareix la paraula misericòrdia:

“Déu, que és ric en misericòrdia ens ha estimat amb un amor tan gran que ens ha donat la vida juntament amb Crist” (Ef 2,4)

“Déu compassiu i misericordiós, lent a la ira, i pròdig en amor i fidelitat” (Ex 34,6)

“Déu Pare de misericòrdia” (2 Cor. 1,3)

Com a congregants, s'hauria de tenir especial consciència del significat del Jubileu de la Misericòrdia. Davant de les carències i limitacions de cadascun, ens ha de fer passar de la resistència que sentim cap als canvis i les persones, a l'obertura, per fer possible una renovació que doni relleu a la nostra vida fent-la més humana. És fer realitat un sentiment connatural que ens porti a la compassió, la generositat i a compartir.

Aquesta humanitat necessita misericòrdia. La fragilitat del temps en què vivim fa creure que no existeix la possibilitat d'una mà que t'ajudi per tornar a posar-te dret per reprendre el camí, i moltes vegades podem creure que no ens podem tornar a aixecar. Sant Agustí va escriure: “Busca en el teu cor allò que complau Déu. Cal que esmicolis el cor

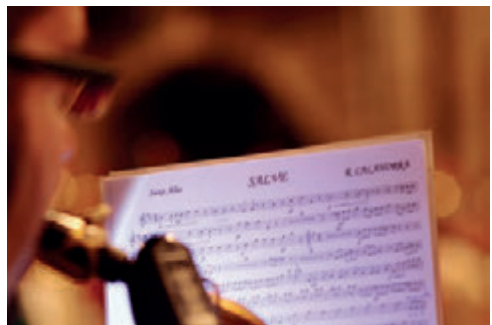
minuciosament. Tems que mori perquè n'hagis fet bocins?” De fet, aquest cor esmicolat és el senyal que som conscients de la nostra necessitat de perdó i misericòrdia.

No només hi ha les malalties socials i les persones ferides per la pobresa, per l'exclusió social i per tantes esclavituts del tercer mil·lenni; el relativisme també feix molt les persones: tot sembla igual, tot sembla el mateix.

Entre d'altres, un dels grans models de misericòrdia es fa present amb el que significa avui l'obra que va iniciar la beata mare Teresa de Calcuta, uns models que van contra tots els càlculs humans: donar la vida per ajudar vells i malalts, i ajudar els més pobres dels pobres a morir dignament. “Qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit” Evangelí segons sant Lluc 18, 9-14.

Seria bo entendre que la base fonamental d'una bona actitud cristiana no es troba solament en les pregàries i l'assistència als actes religiosos, sinó també en la pràctica dels valors cristians com les obres de misericòrdia. El moltes vegades oblidat i mig adormit examen de consciència hauria d'ajudar a reflexionar-hi. Recordem les paraules de sant Joan de la Creu: “A la nit de la vida, se'n jutjarà sobre l'amor”.

Jordi Juncà i Parés

UNA FAMÍLIA DE TRES PRIORS

Passats uns anys des que vaig ser prior de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú, voldria fer esment de la devoció i tradició de la meva família Juanola de can Martí envers la Mare de Déu dels Dolors, que l'anem seguint des de fa generacions.

De petit, m'explicaven i vivia dels meus avis i pares la relació que ve de molt lluny com a devots de la Mare de Déu dels Dolors. Recordo que la meva àvia Marieta em portava de la mà al Septenari i després al Quinari dels Dolors, on sempre hi havia molta gent i els de casa hi participàvem fervorosament. El meu avi Martí Juanola i Hom va ser

prior l'any 1950. Era un home treballador i voluntariós, sempre a punt per ajudar els altres. Recordo que quan venia del camp i es trobava algú necessitat l'ajudava amb el que fos. Tenia molta amistat amb el rector del poble Mossèn Miquel Busch i Mossèn Josep Maria Gafas, que era beneficiari de la parròquia i sacerdot de les monges del Cor de Maria.

L'any mateix que va ser prior es va commemorar l'arribada de la Mare de Déu de Fàtima a Besalú i el meu avi, junt amb el meu pare, van fer muntar un engalanat davant de casa per celebrar-ho plenament.

Arribada de la Mare de Déu de Fàtima a Besalú, any 1950. D'esquerra a dreta: Josep Gironès (mestre del poble), Pepita Serra, Josep Juanola (Pep Martí) i el fill Alexandre, Siseta Ribera (l'esposa d'en Pep Martí) i el fill Josep, Martí Juanola (l'avi) i Baldiri Guardiola.

En Josep Juanola (Pep Martí), acompanyant el pas de la Mare de Déu.

El meu pare Josep Juanola i Tardà, conegut per en Pep Martí, va ser prior l'any 1978. Era un home seriós i recte, amb unes fortes conviccions i valors de fe, un estil com l'avi: homes de confiança i de paraula. Respectava tothom, i va ser respectat, essent un veritable model per a mi i per als meus germans.

Va formar part de l'Adoració Nocturna, que estava composta per un col·lectiu d'una vintena d'homes de la vila dedicats a fer companyia, per torns i en silenci al Santíssim, una vegada al mes, du-

rant tota la nit a l'església de Sant Pere. Va ser membre de la Junta dels Dolors i algunes reunions de la Junta es varen fer al despatx de casa. Com que cada dia anava a Girona per la feina de recader, col·laborava portant material de la processó d'un lloc a l'altre. Recordo una anècdota: un any va carregar al camió els Manaies i Estaferms de Besalú i els va portar a veure la processó del Divendres Sant a Girona.

En el pas de la Mare de Déu, una vegada es va canviar la llum dels ciris per bombetes, es va cuidar durant anys de portar les bateries a Girona per tenir-les a punt i endollar-les. No cal dir que tot ho va fer d'una manera absolutament desinteressada.

A mi em van nomenar prior l'any 2010. Va ser tot un goig poder continuar d'aquesta manera la tradició familiar amb els valors forjats pel meu avi i el meu pare, i durant els actes del Quinari i de la processó, sovint em venien a la memòria els seus records.

Durant uns anys vaig participar a la processó de Manaia, i un any vaig portar el Sant Crist gros per una prometença.

Espero que per bé de la Congregació, les famílies vagin transmetent als seus descendents, com s'ha fet fins ara, els valors de devoció, participació i tradició a la Mare de Déu dels Dolors, per així mantenir aquesta flama encesa pels nostres avantpassats.

Josep Juanola i Ribera

En Josep Juanola (Pep Martí), prior l'any 1978 a la plaça, amb els seus fills Josep i Alexandre.

A sota:

En Josep Juanola i Ribera, prior l'any 2010 a la plaça, amb els seus fills Martí i Marc.

LA DIVINITAT DE LA SENZILLESA.

A final de l'any 2016, ens va deixar el estimat bisbe Jaume Camprodon; permeteu-me que comenci i acabi aquest escrit amb paraules seves.

Contemplant la llarga tradició de la Congregació, especialment en les festes dels Dolors de Maria que, com anelles, s'encadenen amb una altra, hom pensa que Besalú es deixa prendre per l'amor fidel de Déu.

La celebració que té lloc el divendres abans del diumenge de Rams, anomenat Divendres dels Dolors, i coneguda també amb el nom de Processó dels Dolors de Besalú.

L'escenari medieval dels temples, carrers i places de la nostra vila comtal és el marc incomparable on té lloc, en silenci, la Processó dels Dolors una mostra de la devoció popular local envers la Mare, que conté notables singularitats dins el conjunt de processons catalanes del seu gènere.

Es tracta d'una processó que protagonitzen els passos o misteris que subratllen els dolors que patí Maria al conèixer el destí del seu fill, i especialment, el de la Dolorosa o de la Pietat, conjunt o talla de la Mare de Déu amb els seus braços acollint Crist baixat de la creu.

Mare que plora per la mort del Fill.

En aquelles poblacions on no hi ha imatge de la Mare de Déu dels Dolors, es passeja en processó (i malgrat que litúrgicament Crist encara no ha estat clavat a la Creu) el pas de la Pietat, la imatge de la Mare de Déu amb el cos de Jesucrist sense vida als seus braços. A Catalunya, el culte a la Mare de Déu dels Dolors s'inicia a les acaballes del segle XI, tot i que el seu màxim esplendor l'assoleix amb l'expansió de les predicacions dels frares franciscans al segle XV.

Hom creu que aquest dia, abans o després de la processó dels Dolors, plou o ha de ploure, ja que s'associa aquesta aigua caiguda a les llàgrimes de la Mare de Déu.

En el cas de Besalú amb la seva Congregació del Dolors és un cas clar.

La seriositat amb què manteniu la tradició és un mitjà pel qual Déu posa al nostre abast i a la nostra comprensió, a través dels fets de la Passió, l'amor que ens té a tots i a cada un de nosaltres. El actes de la festa, la processó amb el cant auster i impressionant de la Salve, la imatge de Maria amb el seu fill crucificat davallat de la creu, són la memòria

d'uns fets històrics i portadors, a la vegada, de l'amor fidel del pare del cel.

Nosaltres congregants, confiem en Vós, Mare de Jesús i Mare nostra.

Vós, Mare, per la Passió del Vostre Fill, ajudeu-nos a ser membres actius d'aquesta congregació .

Jo com a congregant que soc, em reafirmo al compromís tal i com ho vaig fer el dia de la meva admissió a la Congregació, esmerçaré a viure com a cristià i com a congregant.

Santa Maria, Verge dels Dolors, esperança nostra i seu de la saviesa, pregueu per nosaltres i no ens abandoneu.

Pere Codina-Gironella

PELEGRINATGE “BESALÚ A TERRA SANTA”

Corria el mes de juny de 2011 quan vaig tenir la sort de poder fer, juntament amb la Marta, el meu primer viatge a Israel. Els primers dies del periple vam fer una Missió Empresarial amb FEMCAT per intentar comprendre els trets diferencials de l'ecosistema emprenedor israelià, sens dubte un dels més avançats del món. Però la Marta i un servidor vam decidir quedar-nos uns quants dies més per conèixer, de primera mà, aquella terra que tantes vegades havíem somniat.

Mai podré descriure en paraules el que un Cristià pot arribar a sentir quan trepitja per primera vegada la Pàtria de Jesús... la lluminositat, els sons, les olors, els paisatges, la serenitat del llac... l'esperit d'una terra que ha canviat el decurs de la Història. En aquell primer viatge acompanyats

per la Ronit Choclin, la nostra guia jueva, vam trobar a faltar tres coses... la primera: poder anar acompanyats d'un guia espiritual; la segona: l'escalfor d'un grup d'amics; i la tercera: poder comptar amb una Guia escrita, senzilla i àmplia en continguts, capaç de complementar-nos les esplèndides explicacions i anècdotes que la Ronit ens anava desgranant.

El desembre de 2015, la meua esposa Marta i un servidor, vam tenir la sort de poder repetir Pelegrinatge a Terra Santa amb els meus pares, en Narcís i l'Anna Maria, i la tia Carmen... en aquell viatge el Mossèn Pere Bellvert, rector llavors de les parròquies de Llambilles i Quart, ens va fer de guia espiritual i, com no, hi afegíem un organitzador d'excepció, el bon amic Pere Codina-Gironella, congregant de la

Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú. Quina no va ser la nostra sorpresa quan, asseguts en un banc de Natzaret al costat de la casa de Josep i Maria, en Pere Codina ens va ensenyar, amb tota mena de detalls, una guia manuscrita que ell mateix havia anat confeccionant en tants anys de pelegrinatge per aquesta terra tocada per la mà del Cel. No vaig trigar ni un minut per convèncer-lo que el seu treball s'havia de publicar sí o sí...

La Història dels llocs Sants que s'hi descriuen; els Evangelis de cada visita que ens reviu moments irrepetibles; els mapes i les localitzacions en temps de Jesús; les anècdotes i les experiències amb la guia jueva, la Ronit; però per sobre de tot l'amor pel Príncep de la Pau que traspuja en tota l'obra, fan del llibre "VIVÈNCIES D'UN GIRONÍ A TERRA SANTA" una eina indispensable per a tot pelegrí en cerca de les respostes més transcendents.

Enguany, del 4 al 11 de desembre, en Pere Codina organitzarà de nou, juntament amb la Parròquia de Besalú i la Venerable Congregació dels Dolors, un nou pelegrinatge a Terra Santa per a tots aquells besaluencs que vulguin conèixer de primera mà la Terra on va començar tot i, és en aquest context que el llibre d'en Pere serà un eina indispensable, no només als que ja hem viscut l'experiència de Terra Santa, sinó també a tots aquells que estaran a punt de viure-la.

Besaluencs, congregants... la convocatòria és oberta per a tothom que ho desitgi... animeu-vos a viure l'experiència... Bon Pelegrinatge a tothom!!!

Josep Lagares i Gamero

Nota: per a informació i reserves del Pelegrinatge "Besalú a Terra Santa" cal dirigir-se a Mossèn Miquel Oliveras, rector de la Parròquia de Besalú o bé a Josep Lagares, Secretari de la Venerable Congregació. Aforament limitat a 40 places

Presentació del llibre *Vivències d'un gironí a Terra Santa*.

ELS DOLORS DE BESALÚ

Té sentit una congregació de la Mare de Déu dels Dolors?

Pensem-hi una mica.

Congregació. És una paraula que ve del llatí i ens parla de grup, ens parla de fraternitat. En l'actualitat vivim moments d'un fort individualisme. Cadascú va a la seva. Els del costat són possibles competidors, potser veïns molestos. Podrien ser companys de treball que procuren pel seu propi interès. Ens costa avui trobar fraternitat en el sentit de vincles entre persones que suporten vents i tempestes. Construïm relacions que tenen algun interès concret. Són de fet una inversió. Dediquem temps a construir amistats que ens reportaran a curt termini algun benefici.

Mare de Déu. Aquesta paraula encara és més difícil de fer encaixar en la nostra realitat.

Tot el que ve de la fe té poca cabuda en la nostra societat.

Va ser aquella persona que en l'escriptura és presentada com exemple de màxima fidelitat al voler de Déu a la terra. La vida que li va tocar viure va ser molt dura. Va viure un exili a Egipte fugint de la incomprensió del governants d'aquell territori. Va veure morir el seu fill.

Dolor. És una vivència que cada vegada es vol fer menys present. Certament els avenços de la medicina han aconseguit estalviar molts dolors físics innecessaris. El patiment de molts malalts ha pogut ser més lleuger. Podem afirmar que en la nostra societat tenim remeis a alguns dels dolors.

Tanmateix penso que una Congregació de la Mare de Déu dels Dolors té plena vigència.

Penseu com jo que poder gaudir d'una amistat o una relació en la qual podem sentir una confiança plena és un privilegi que ens omple d'una gran satisfacció. Si teniu l'experiència d'una amistat on la paraula amic pren una dimensió enriquidora i transformadora, estareu d'acord amb mi que trobar un grup o una colla on ajuntem esforços per tirar endavant un projecte volgut per tots és o pot arribar a ser una experiència que ens fa millors persones. Ens permet treure el millor de nosaltres. Ens dona l'oportunitat d'estimar i ser estimats. Estareu d'acord que aquesta és la riquesa més valuosa.

La Mare de Déu. Us imagineu la relació de Jesús i la seva mare. Durant els anys de creixement de Jesús les complicitats que es van anar teixint. A les noces de

Canà de Galilea, on Jesús és convidat amb la seva mare i alguns deixebles a un casament, Maria diu unes paraules profètiques:

–Feu tot el que ell us digui (Jo 2, 5).

És clar que s'adreça en aquell moment als encarregats de servir el vi als convidats, però en realitat s'adreça a tots nosaltres. Les instruccions de Maria tenen el valor d'introduir la Bona Nova de Jesús, que començarà a escampar-se a partir d'aquell miracle .

El missatge de Jesús en què ens parla d'amor, d'estimació, és un missatge molt potent encara avui.

El dolor és present en tants moments de la nostra vida. Aquest any he viscut, com moltes altres persones, la pèrdua de persones properes. Amics, parents d'amics, coneguts ... Vull recordar ara una experiència dolorosa.

La passada tardor una amiga de la família ens va deixar. En el camí de la seva vida va trobar una malaltia agressi-

va del nostre temps. Recordo amb quina enteresa el marit i pare dels seus fills ens parlava del procés dur que havien viscut. El dolor de la pèrdua els unia, els ajudava a recordar. Els renovava el sentit de la pèrdua. Els consolava. El dolor té un altre sentit si sabem compartir-lo. Les moltes persones que els van acompanyar van rebre el testimoni de com es pot viure el dolor d'una manera madura i noble.

La Congregació de la Mare de Déu dels Dolors té un sentit.

Avui ens cal fer present el missatge de Maria que ens animava a "fer tot el que ell ens digui". Per renovar l'energia amb la que viurem les relacions amb les altres persones del nostre entorn. Per créixer a l'hora d'estimar. Per viure els moments dolorosos amb la mateixa força de la Mare de Déu.

Salvador de Castro

ENTREVISTA AMB ISIDRE VERGÉS I POU

PRIOR DE LA VENERABLE
CONGREGACIÓ DELS
DOLORS DE BESALÚ.
PENDONISTA 2017

El pendonista de la processó dels Dolors del 2017 és fill de Maià de Montcal. Isidre Vergés i Pou va néixer per la vigília de Sant Prim del 1942 i a partir dels quinze anys va començar la seva relació amb Besalú, quan va venir-hi a treballar i hi va començar a descobrir els manies, els estaferms i La Salve. Congregant des del 2012, és casat amb Maria Mas Serarols, de Sant Jaume de Llierca, però nascuda a Mieres, on es van conèixer, un dia de festa major, quan ell li va demanar per ballar. L'amor pels Dolors, confessen, els ve de començament de segle XXI. La seva esposa el considera un home just i ell confessa que creu en la justícia.

● **Pel nom i el primer cognom molts pensen que sou en Sidro de Can Quei, l'Isidre Vergés i Palomeras. I ja no dic res si ens fixem en les inicials! Sou parents?**

«Que jo sàpiga no tenim res a veure. Ell és Palomeras i jo, Pou. Ell ve de Sales de Llierca i jo de Can Pou de Maià.»

● **Quan arribeu a Besalú?**

Al començament venia a treballar i me'n tornava a Maià. Vaig començar amb en Lluís de Ca l'Oca, en Lluís Bach Esteve. M'hi vaig estar fins als 18 anys; hi vaig aprendre a arreglar bicicletes, a soldar amb autògena i a remenar alguna moto, gràcies al seu nebot Eulogi Ullés Bach-Esteve. Llavors vaig anar un any i mig amb en Sanz, aprenent una mica de mecànic de cotxes, fins que vaig anar a la mili. A Can Sanz em van tractar molt bé, ja que, tot i que em duia el dinar de casa, com tots els que veníem de fora, la Maria Torres, la dona d'en Leonardo, me l'escalfava i m'asseia a taula a menjar amb ells dos i els seus fills Julian i Miquel. Vaig anar a la mili al Sidi-Ifni.

● **Déu n'hi do, a l'Àfrica! I quan torneu del servei militar, què feu?**

En Sanz volia que hi tornés, però en Lluís Oca em va fer una oferta molt bona: anar a treballar a casa seva, comptant les hores per a mi i les peces per a ell. Ell aleshores tenia un estoc molt gros de peces

per a bicicletes. Tot i això, hi arreglava alguna moto pel meu compte, i també anava per les cases de pagès de Juinyà a arreglar motors de regar, de la marca Fita, de Figueres. Un any després, el 1967, ens vam ajuntar amb en Toni, que havia après de mecànic de motos a Banyoles.

● **Va néixer el Taller Toni i Sidru, Toni & Isidre. Els de la meva generació en dèiem a Ca'ls Nois.**

Lavors vam agafar un local i vam acabar a Cal Boter, on vam arreglar un petit local. I al cap d'un any d'associar-me amb en Toni, ens vam casar amb la Maria. Vam llogar el pis de sobre i ens el vam arreglar. Hi vam viure fins que vam fer el taller amb dos habitatges a sobre, un per en Toni i un per a mi, a davant dels pisos de

la piscina, que ja no hi és. El 1973 vam venir aquí, on ja hi va néixer la nostra filla. I vivim en companyia des del segle passat.

● **Quin és el primer record que teniu dels Dolors?**

Fins als quinze anys no en vaig saber res. A Ca l'Oca, pels Dolors era festa i hi vaig començar a veure la processó. Acabada la processó, els de Maià anàvem a Can Quei a menjar tortell i xampany.

● **Com veníeu de Maià?**

Els dos primers anys en bicicleta. Als 17 anys em vaig comprar una moto, una Gimson.

● **Heu tingut mai algun paper a la processó?**

Mai.

● **L'heu seguit regularment?**

Vaig començar un any després d'estar malalt, al cap de dos anys d'estar casat..

● **Malalt?**

Sí, com explico a la introducció d'aquest programa, vaig fer una promesa.

● **Us considereu religiós?**

Vaig a missa quan puc i no en faig burla. Em considero creient i practicant.

● **Què significa ser prior?**

Primer de tot, quan m'ho van dir, vaig quedar fred. No hi comptava fent tan poc que sóc congregant, però vaig sentir una alegria enorme de tenir aquest honor. No hi havia comptat mai.

● **Ja teniu el discurs?**

Molt curt: quatre paraules d'agraïment.

No sóc gaire xerraire.

● **Com!?! Si abans éreu un xerraire dels bons!**

Abans sí, però ara m'encallo, a banda que fa respecte quan hi ha tanta gent que està pendent de tu.

● **Qui portarà les borles?**

Els néts: Sandra Planella i Jordi Teixidor, fills de la Maria Àngels.

● **Quin és el moment de la processó que més us emociona?**

Quan canten *La Salve* a la plaça. El poble reunit en silenci escoltant la sentida *Salve* em va agradar i emocionar des del primer dia. Quan vas pel carrer, segueixes i sents la música de lluny també m'agrada, però res com la plaça, perquè és més acollidora.

Salvador Garcia-Arbós

TESTIMONIS DE BESALÚ. LA FESTA DELS DOLORS

NÚRIA FRIGOLA I TORRENT

● Com participes a la Processó dels Dolors?

La veritat és que jo sóc molt de seguir-la amb un ciri. No recordo cap any que no hi hagi anat, ja des de petita, però ara fa quatre anys, vaig pensar : ves només a veure-la passar pels carrers i ves al final a la Plaça. Però noi... no em va agradar gens, vaig trobar a faltar alguna cosa. I l'any següent vaig tornar a seguir-la amb un ciri. Ara, a més, el meu net Marc fa tres anys que m'acompanya, i això també em fa molta il.lusió. A veure si l'altra neta que tinc, la Isona, també ens vol acompanyar quan sigui una mica més gran.

● És especial la Festa per a tu?

El dia dels Dolors és molt bonic per a

tots els besalunencs i em penso que és un dia que tots l'esperem amb il.lusió, però principalment per mi és especial a l'hora de la Processó. Durant el dia es fan molts actes molt emotius, però la Processó és especial. Quan m'haig d'encomanar a algun Sant o a la Verge, jo sempre m'encomano a la Mare de Déu dels Dolors.

● Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

Ja he dit que el que m'agrada més és la Processó. Espero que toquin les nou del vespre del Divendres perquè comenci. La il.lusió que em fa no la puc pas arribar a descriure. I l'arribada a la Plaça, amb aquell silenci i quan comencen a sonar les primeres notes de la Salve, és el moment més emocionant de tota la festa.

DOLORS ROSET I PAGÈS

● Com participes a la Processó dels Dolors?

Des que tinc record he participat sempre com a acompanyant a la Processó. No he participat mai en cap pas directament, perquè abans gairebé no hi havia papers per a les noies. Tinc molts records de la Processó i de l'emoció que se sent aquest dia, sobretot quan era una nena, ja que a més de ser un dia especial, en el meu cas s'hi afegeix el fet que al dir-me Dolors tot-hom que ho sap em felicita. De petita anava sempre a la Processó amb la meva àvia, la meva mare i la meva germana a la fila de les nenes i senyores. De més gran ja hi anava amb les meves amigues, i ara hi vaig amb els meus fills, tot i que cada vegada és més complicat que hi vinguin perquè participen a la Processó de Verges, poble del seu pare, i solen tenir assaig general.

● És especial la Festa per a tu?

És una Festa especial i a casa meva sempre s'ha viscut molt. El meu avi va ser Secretari de la Congregació durant uns anys i Prior l'any 1966, i amb la meva família sempre hem anat a la Processó. No sabria dir ben bé què és el que fa que sigui un dia diferent, quin és el sentiment que tenim els besaluencs aquest dia, i que de vegades costa d'explicar a la gent de fora, però de ben segur que és un sentiment de respecte, de devoció i també de participar a mantenir viva una tradició.

● Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

El que més m'agrada del dia dels Dolors és l'ambient que es respira en el poble aquest dia. És una barreja de festa, dinars familiars, retrobament amb molta gent, alegria, reviu records, anar a l'església, escoltar l'assaig de la Salve, veure els preparatius de la Processó... Tot i que ara visc a Girona, aquest dia sempre vinc a dinar a casa dels meus pares i vaig a la Processó, és un dia que podríem dir que 'toca' ser a Besalú i no hi pots faltar.

L'avi de la Dolors, en Jaume Roset, quan va ser Prior el 01-04-1966. Juntament amb el seu pare Jordi i el seu oncle Joan.

OBITUARI

JAUME CAMPRDON, BISBE DE GIRONA, PRIOR DELS 300 DOLORS DE BESALÚ

Jaume Camprdon (1926 -2017)

Bisbe de Girona 1973-2001 i Prior de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú 2000

«Congregació vol dir reunir, aplegar. Sovint de tant repetir una paraula hem perdut el gra i ens hem quedat en el boll. Vull dir que després de repetir tants anys la paraula “Congregació dels Dolors” podria ser que haguéssim rebaixat el seu sentit genuí i ens quedéssim amb els actes de costum. “Congregació” vol dir aplegar amb un objectiu comú. La vostra Congregació de la Mare de Déu dels Dolors s’obre per aplegar els besaluencs que busquen la protecció de Maria en els seus dolors i les seves esperances. Qui no ha passat o passa la prova del dolor? Mes, qui no porta a sobre la marca del dolor físic o moral?»

Aquest text és un fragment del Pregó del Prior de la processó dels Dolors de l’any 2000, Jaume Camprdon, aleshores Bisbe de Girona. Unes paraules sàvies per al tancament dels actes del 300 aniversari de la fundació d’una institució que ha tingut un paper cabdal de la història de Besalú des del 1699. El doctor Camprdon, bisbe de Girona entre el 1973 i el 2001, va morir el dia de Sant Esteve de l’any passat, vuit dies després d’haver complit els 90 anys.

Jaume Camprdon, que va donar el seu cos a la ciència, va arribar en el moment precís de la renovació de l’Església Universal, que havia d’aplicar el Concili Vaticà II, que a Catalunya va liderar el cardenal Narcís Jubany, a qui ell mateix havia rellevat a Girona. Segons recollim del web del Bisbat de Girona, Jaume Camprdon va néixer a Torelló (Osona) el 18 de desembre de 1926.

Va entrar al Seminari de Vic l’any 1940, on va cursar Humanitats, Filosofia i Teologia. Va ser ordenat de prevere el 22 de maig de 1949. Després de ser ordenat, el Bisbe de Vic el destinà a la parròquia de Seva (Osona) com a Vicari Mestre. L’any 1950 va ser destinat, també com a Vicari Mestre, a la parròquia de Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). L’any següent, 1951, fou destinat a la parròquia de Taradell (Osona) com a Vicari. I el 1952 va ser destinat a la parròquia de Sant Domènec de Vic, com a Vicari, però sobretot com a Consiliari Diocesà de la JOC (Joventut Obrera Catòlica). L’any 1953 va ser nomenat Professor del Col·legi de segona ensenyança de Sant Miquel dels Sants de Vic i Director de l’internat. El 1955 passà a ser Director Espiritual del Seminari Menor de la Diòcesi de Vic i Professor. L’any 1958 fou nomenat Prefecte de Filosofia del Seminari Major i Professor. L’any 1963 obtingué del Bisbe de Vic, el Dr. Ramon Masnou, el permís per estudiar, durant tres anys, a l’Institut Catòlic de París. A més d’estudiar, dedicava els caps de setmana a treballar amb immigrants. L’any 1966 fou traslladat a la parròquia de Crist Rei de Manresa (Bages). Durant quatre anys va centrar la seva tasca pastoral en el camp de la catequesi i la promoció dels laics, com també en el primer esbós del que seria després el Consell Pastoral de la parròquia. Tot plegat, un esforç per situar la parròquia en la línia del Concili Vaticà II. L’any 1971 fou nomenat Vicari de Pastoral.

El dia 2 de setembre del 1973 va ser nomenat Bisbe de Girona, i el 21 d’octubre del mateix any fou consagrat bisbe a la Catedral de Girona i prengué possessió de la diòcesi. El 1974 va inaugurar la Casa d’Espiritualitat de Banyoles i el 1977 va pre-

sidir la primera Pasqua Jove, celebrada al Santuari de la Mare de Déu del Collell. El 1982 va constituir el primer Consell Pastoral Diocesà.

Durant el seu mandat també es va crear, el 1989, l'Institut de Teologia de Girona. I el 1991 es va inaugurar el Museu d'Art de Girona, que exposa les col·leccions del Museu Diocesà i de la Diputació de Girona al Palau Episcopal.

El 30 d'octubre de 2001, després de 28 anys al capdavant de la diòcesi de Girona, la Santa Seu acceptà la renúncia del Bisbe Jaume i nomenà un nou Bisbe de Girona. Mons. Jaume Camprdon passà a ser administrador apostòlic, i el 16 de desembre del mateix any, Bisbe emèrit de Girona.

Mossèn Xavier Xutglà, aleshores rector de la parròquia de Sant Salvador de Girona i delegat episcopal de Patrimoni Cultural, va representar el bisbe Camprdon en la processó. El dia dels Dolors del 2009, Jaume Camprdon, com a bisbe emèrit va participar a la cerimònia de tancament del Quinari a l'Església del Monestir de Sant Pere.

Aquell dia tres bisbes van honorar la festa de la solemnitat de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú: Francesc Pardo, a l'ofici solemne del migdia; Jaume Camprdon, a la tarda, i el també bisbe emèrit, Carles Soler, al vespre.

Aquest obituari en memòria del doctor Camprdon, només pot concloure amb les mateixes paraules amb què ell va acabar el seu pregó, titulat Una nova onada:

«Congregació vol dir aplec. Tots junts i comptant amb Maria sou capaços de molt, moguts per ideals nobles. Les pedres de Besalú són pedres velles i a la vegada belles. La vostra Congregació compta amb la vellesa de tres-cents anys; vosaltres, els qui us han precedit, els besaluencs grans i la generació dels joves l'heu de mantenir i fer-la encara més bella amb obres solidàries per al bé de tots, motivades per l'amor del Calvari.»

Salvador Garcia-Arbós

RESTAURACIÓ DELS GRADUALE- ANTIPHONARIUM ROMANUM DEL MONESTIR DE SANT PERE DE BESALÚ. (II PART)

Durant l'any 2016 i aquest 2017, s'ha continuat amb la restauració dels llibres Antifonaris i Missals del Monestir de Sant Pere. Durant aquest temps s'han acabat de restaurar els últims llibres que quedaven pendents. Amb aquesta última fase de restauració, la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú haurà contribuït a recuperar una molt notable col·lecció de llibres cerimoni-

als de litúrgia i cants que inclouen els segles del XVI al XVIII, d'un valor sentimental i patrimonial important per al poble de la Vila Comtal de Besalú.

La Venerable Congregació dels Dolors de Besalú vol fer un esment d'agraïment a la generositat de la Fundació Metalquimia, ja que s'ha fet càrrec de les despeses de la restauració dels llibres graduals i antifonaris del Monestir de Sant Pere. De ben segur que la recuperació, conservació i valoració del nostre patrimoni sumarà en l'impuls cultural del nostre país.

Antiphonarium Romanum de Tempore et Sanctis

Graduale Romanum de Tempore et Sanctis

Tant els Graduale com l'Antiphonarium eren llibres litúrgics musicals per a ser cantats en el cor del monestir o cants (antífones) de durant l'any en la missa

del ritus romà. En aquests també s'intercalaven oportunament les solemnitats i festes del calendari. En aquests llibres s'inclouïen també els cants d'entrada: antífona amb versos, els salms, l'acclamació de l'evangeli, el cant d'ofertori i l'antífona de la comunió. Així com també els cants de l'ordinari de la missa: Gloria, Credo, Sanctus i Agnus Dei. Els Graduale, més com a llibres que recullen tots els temes musicals de la missa de tot l'any litúrgic, contenen també cants de parts invariables com el: Kírie, Glòria, Credo,... i com a cants ordinaris i propis com: l'Al·leluia, l'Ofertori, Comunió,... Ambdós llibres contenen les antífones que havien de ser cantades al llarg de l'any litúrgic.

Aquestes obres eren escrites en llatí amb lletra impresa i en la impremta denominada "*Typographia Balleoniana*" típica Veneciana. Llibres litúrgics escrits en paper a dues tintes: vermella i negra, i enquadernats en cartró,

pell i ornaments de metall. La majoria d'aquests llibres foren impresos a la ciutat de Venècia i en concret en els tallers d'impressió dels "hereus de Nicolai Pezzana". En un dels nostres llibres restaurats podem llegir-hi un Graduale Romanum, que així va ser el 1779.

Gloria in Excelsis Deo.

Joan Balateu i Gelada

PROGRAMA D'ACTES DEL QUINARI I DE LA FESTIVITAT 2017

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA

DIJOURS, DIA 30 DE MARÇ

VESPRE

● A les 8, Celebració penitencial a l'església de Sant Vicenç.

ACTE CENTRAL DEL MIL·LENARI DE LA VE- RACREU I DEL BISBAT DE BESALÚ, 1017-2017

DIUMENGE, DIA 2 D'ABRIL

MATÍ

● A 2/4 de 12, Sortida de la Processó de la Veracreu, des de Sant Vicenç fins a la Col·legiata de Santa Maria.

● A les 12, MISSA SOLEMNE amb l'acompanyament del Cor Parroquial a la Col·legiata de Santa Maria.

● Presidirà la missa **Mons. Francesc Pardo i Artigas**, bisbe de Girona.

També l'acompanyaran **Mons. Juan Antonio Aznárez Cobo**, bisbe auxiliar de Pamplona i bisbe titular de Bisuldino (Besalú), i **Mn. Miquel Oliveras i Coll**, rector de la Comtal Vila de Besalú.

QUINARI DEL 3 AL 7 D'ABRIL DE 2017

DILLUNS, DIA 3 D'ABRIL

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Mn. Jordi Font i Plana**, rector de Fontcoberta.

DIMARTS, DIA 4 D'ABRIL

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Mn. Martirià Brugada i Clotas**, rector d'Anglès.

DIMECRES, DIA 5 D'ABRIL

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

Predicador: **Fra. Jordi Cervera i Valls**, O.F.M.Cap.

DIJOURS, DIA 6 D'ABRIL

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Mn. Jordi Callejón i Ferrer**, rector de Sant Jaume de Salt.

FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

DIVENDRES, DIA 7 D'ABRIL

MATÍ

● A les 12, MISSA SOLEMNE amb acompanyament d'orquestra i cant dels Goigs.

● Predicador: **Mons. Francesc Pardo i Artigas**, bisbe de Girona.

● Seguidament la prior de l'any passat, la **Sra. Sabina Oliveras i Torres**, farà lliurament del penó al prior d'enguany, el **Sr. Isidre Vergés i Pou**.

TARDA

● A les 5, a l'església de Sant Vicenç, conclusió del Quinari amb Corona dels Dolors, sermó i cant de la Salve pel Cor d'Apòstols acompanyats per l'orquestra Costa Brava.

● Tot seguit, entrada de Novicis i Professió de Congregants.

VESPRE

● A les 7, missa celebrada per **Mn. Miquel Oliveras i Coll**, amb l'acompanyament del Cor Parroquial.

● A 2/4 de 8, el Cos d'Estafers i el Maniple de Manaies desfilaran pels diferents carrers de la Vila.

● A 2/4 de 9, aniran a cercar al Prior i a les autoritats de la Comtal Vila, respectivament.

● Tot seguit, a la Plaça de la Llibertat, es lliuraran els premis del Vuitè Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de

Déu dels Dolors. I també es lliurarà un guardó a: **Clàudia Batlle i Pont**, i a **Francesc Reig i Saubi** del Maniple de Manaies, i també a: **Maria Solavera i Pons**, i a **Marc Vaquero i Garrido** del Cos d'Estafers, pels seus 15 anys de participació a la processó.

● A les 9, sortida de la PROCESSÓ des del monestir de Sant Pere, que seguirà l'itinerari acostumat pels carrers i places de la Vila.

● A la Plaça de la Llibertat, el Cor d'Apòstols cantarà com cada any, la Salve, amb l'acompanyament de l'orquestra Costa Brava i seguit de l'*Acatu* pel Cos d'Estafers.

Seguidament, la processó continuarà per fer l'entrada a l'antic monestir de Sant Pere.

● Durant el comiat, s'entregarà un present pels seus 15 anys de participació a la processó a: **Mireia Juncà i Genové** del Grup d'Arrengladors, i a: **Jordi Gran i Umbert**, **Francesc Grau i Gratacós**, **Jaume Riu i Roura** del Grup d'Apòstols. També a: **Jordi Boix i Serra** dels Portadors del Sant Crist, i a: **Bibiana Cruz i Balés** del Grup dels Jueus.

● En acabar la processó, acompanyarem tots plegats el prior a casa seva per tal d'escoltar el seu discurs d'agraïment i de comiat.

● Enguany, tindrem l'honor d'ésser acompanyats a la Processó pel **MH Senyor Artur Mas i Gavarró**.

MIL·LENARI
DE LA VERACREU I DEL BISBAT
DE BESALÚ

1017 - 2017

LA VERACREU DE BESALÚ

La tradició explica que Bernat Tallaferro va portar la relíquia de la Veracreu a la nostra vila, la documentació conservada atribueix la donació de la relíquia a l'església de Sant Genís i Sant Miquel al comte Guillem el Gros i a la seva esposa, la comtessa Adela. La Veracreu besaluenca, a partir d'aquest moment de 1026, ha estat lligada a la història de Santa Maria.

Sabem, per una visita que l'abat de Sant Ruf de Valença va fer al priorat de Santa Maria, per avaluar els danys que van ocasionar els terratrèmols del segle XV, que l'absis nord de l'església era anomenat "Capella de la Santa Creu". En aquesta visita es descriu la Veracreu: *pulcherriman, argenti in qua est de lingno sancte Crucis encastato, cum sex lapidibus preciosis, cum pulcro et magno pede argenti deaurati, in quo pede sunt quatour arma domini regis Aragonum.*

A partir de 1582, el bisbe de Girona comença a girar visites a l'església de Santa Maria. En les actes d'aquesta visita s'esmenta per primera vegada la confraria de la Veracreu. El dominic Antoni Vicenç Domènch, en la seva obra *Historia General de los santos y varones ilustres en santidad del Principado de Cataluña* publicada

l'any 1602, descriu la nostra relíquia "Fue traída esta Santa Reliquia en una arquilla, o relicario de madera, la cual han guardado siempre los de aquella villa en la dicha iglesia, y ser ella, la con que vino la Reliquia sábese por tradición. Están pintados de pintura muy antigua en dicho relicario nuestra Señora, y san Juan. Tiene esta Santa Cruz, un palmo cas de largo con dos cruceros. El uno de un cuarto, y medio, y un poco más, el otro es de como un medio cuarto. Su grueso será como un dedo, y no es entera, sino hecha de seis pedazos..." La visita pastoral efectuada pel bisbe Arèval, l'any 1606, confirma que el *Lingnum Crucis* esta tancat dins un armari amb tres panys.

En l'edició de 1630 de la *Historia General de los santos y varones...* de Domènch s'explica que la Veracreu està "muy guardada en la capilla mayor de su Iglesia junto al altar mayor. Hay dos puertas una tras otra y una reja de hierro que se cierra con tres llaves". Posteriorment, el 3 de maig de 1687, i en virtut d'una concòrdia entre el capítol de la col·legiata i els jurats de Besalú, fou traslladat "dins la sagristia de dita església per estar més ben recondida y amb major adorno y veneració, per això

el dir reverent capítol, atenent que en dita sagristia hi ha dos portes, dona facultats, llicència i consentiment a dits magnífics jurats i als llurs, en dit ofici, successors que pugin i els sigui lícit fer un pany i clau a una de dites portes.”

El turó de Santa Maria ha estat, en èpoques de guerra, ocupat per tots els exèrcits per ser un punt des d'on es pot controlar l'únic pas entre la plana i la muntanya. És de suposar que els besaluencs tingueren sempre la previsió de guardar en un altre lloc la preuada relíquia, com va succeir durant l'ocupació de les tropes napoleòniques.

En la relació que fa Villanueva (1766-1824) –hem de recordar que començà els *Viages literarios* cap el 1802 i els hagué d'interrompre per la Guerra d'Independència, després de la qual els tornà a reprendre i visità les terres gironines entre el 1813 i el 1822– de la seva visita a Besalú diu que “otra alhaja hay allí mismo [es refereix a la sagristia] por muchos títulos más apreciable, y guardada como tal, y tenida en gran veneración; y es un trozo muy considerable de Lignum crucis dispuesto en forma de cruz con dos travesaños, uno de los cuales tiene cinco dedos de longitud y el otro tres, con el espesor correspondiente”. Villanueva descriu la creu de fusta i no fa menció de cap capça, ni de cap peu com el del segle XV, ni de cap altre tipus de custodia.

L'església de Santa Maria fou ocupada pels militars l'any 1835 i els canonges foren desallotjats. L'any següent fou desamortitzada l'any 1835. Els canonges, però, no van voler marxar de la vila fins que la relíquia de la Vera Creu va esta instal·lada a l'esquerra del altar del Santíssim de l'església parroquial de Sant Vicenç.

El 5 de desembre de 1899 es va descobrir el robatori de la Veracreu. La confraria va fer editar un petit pòster on consta la

descripció de la peça, la darrera que tenim: “*El Lignum Crucis*, cuyo facsímil se presenta á la cabeza, tiene forma de cruz de Caravaca, mide, largo 13 centímetros y de ancho sus travesaños 8 y 5 respectivamente, su grueso es de unos 7 milímetros; está encerrado en un relicario ó estuche de plancha de oro que se adapta á la forma de la madera sagrada, cubierta por su cara anterior con una tapadera del mismo metal, fija en los dos extremos superior é inferior por dos agujas sujetas á dos cadenas; está el relicario adornado con 7 piedras finas, una engastada en el cruce-ro del brazo principal sobre la tapa, y las otras en los 6 extremos fijos y rematados en un adorno trabajado en oro: mide, en junto con los remates unos 18 centímetros de largo y 12 y 9 respectivamente sus brazos. Viene este relicario dentro de un templete de latón ó cobre dorado y sostenido todo por un pie: es de estilo gótico, remata en una cruz, con dos ornacirios laterales, conteniendo cada uno un querubín: mide todo junto, con su pie ó sustentáculo unos 70 centímetros de alto y 30 de ancho. No puede precisarse el valor del relicario de oro; más el del templete de metal consta haber costado 1.974 reales”.

Tura Clarà

Els dos reliquiaris de la Veracreu de Besalú que hem conegut.

COBLAS A LA SANTÍSSIMA VERA CREU, DE LA VILA DE BESALÚ.

Puix nostra reparació
per Christo en Vos fou obrada;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Vostra virtut adorám,
per la qual tots deslliurats,
forem del pecat de Adám,
que ans tenia atormentats;
Y tenintvos abrazada
ab cor de contrició;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Adorám las cruels penas
que Jesus en Vos patí,
tenint ubertas las venas
de son Cos que en Vos morí;
Y puix Arbre sou estada
de nostre Redemció;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Adornantvos sens parar
puix de la mateixa Creu
sou part, en que vá espirar
lo verdader Fill de Deu;
Deveu donchs esser tractada
ab molta veneració;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Los Miracles heu obrat
Vos Creu Santa en Besalú,
son tants que deixan pasmar
á tot Poble en comú;
Y puix sempre deslliurada
la haveu de tota aflicció;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

La Santíssima Vera Creu de Besalú

Santa Maria de Besalú

Per Vos nafrats, y adolits
agonizant, y malalts,
y del Dimoni afigits
quedan libres de sos mals,
sols que sia invocada
perells ab devoció;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

En un Vas que os fan tocar,
ple de aygua tal virtut,
li donbu que en aixut
ningu may lo ha vist quedar:
Per mes sen ajan portada
aygua gent á professó;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

De las mans de un Sacerdot
cyguereu en Fluví;
quant sens Vos trit vá restá
de Besalú lo poble tot:
Y en un Arbre trobada
foreu prest per un Moño;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Contra lo Esperit maligne
es molt gran vostra virtut,
puix vostre valor insigne
sempre lo deixa vençut:
Quedant del tot destrocada
sa vana presumpció;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Puix sempre sou estada
dels Homens Redemció;
Vos adorám Creu Sagrada
ab humil devoció.

Y. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

R. Quia per Crucem sanctam tuam redemisti mundum.

O R E N U S.

DEUS qui in praeclara salutiferæ Crucis inventione Passionis
tuae miracula succitati concede, ut vitalis lignis prece
æterna vite suffragia consequamur, qui vivis, & regnas in
æcclia sæculorum. R. Amen.

La familia Cambó-Batlle portada del seu afecte envers la vila de Besalú, bressol dels seus avantpassats i desitjosa de reparar la pèrdua soferta pel robatori que tingué lloc del 4 al 5 de Desembre de 1899 de la reliquia del **Lignum Crucis** que segons tradició fou portada de Roma pel comte Bernal Tallaferró a l'any 1017 i que es venia a l'Església Parroquial de dita vila, fa entrega el dia d'avui en presència dels **Mestres Senyors** que subscriuen al **Reverend Rector** de l'Església Parroquial de **S^a Vicens** de dita vila q^e exercint el seu càrrec l'accepta amb agríament, d'una partícula del **Lignum Crucis de Nostrum Divi Redemptor** continguda en un relicari en forma de Creu amb dos travessers de plata daurada, amb esmalts i pedres precioses a fi de que sigui perpetuament conservada en dita Església Parroquial a disposició de l'autoritat Eclesiàstica corresponent, per la veneració dels fidels i com a piadosa ofrena de la família donadora. **1899**

Besalú 14 d'octubre, 1923.

Carles Cambó Batlle
Antoni de Alcega
Joaquim de Alcega
Josep de Alcega
Josep de Alcega
Josep de Alcega
Josep de Alcega
Josep de Alcega
Josep de Alcega

La Santíssima Vera Creu de Besalú

La Santíssima Vera Creu de Besalú

(14 OCTUBRE DE 1923)

La vila de Besalú torna a tenir *Vera Creu*. Lo que una nit li fou robat per mans sacrílegues, li es avui retornat mercès a l'amor d'una pietosa família nostrada. No es la mateixa creu desapareguda, però té pel cristianisme idèntica valua com a fusta que es del mateix arbre sant.

Es just que el poble, que esmentà encara amb horror la malvestat d'aquella trista nit, es prosterni avui al peu de la nova creu que Roma li envia, en aquesta festa jolosa en la qual pren part la Església de Catalunya representada pel seu Metropolità, la diòcesi de Girona, personificada en el seu Prelat, i l'Ordre Benedití, la qual hi té presents l'Abat de Montserrat i el representant del de la real diòcesi monestica d'aquesta vila.

Fou una nit ben malastruga la que encobri sota la seva teulada aquelles escenes de violació del temple i d'exposició del seu tresor. Aquelles relíquies caigudes en mans indignes, eren més estimades encara pels creients que els mateixos records històrics i monuments arqueològics que donen a Besalú tant de prestigi; d'elles pervenim a la nostra població una alta noblesa espiritual, digna coronament de la seva grandesa. Com aquella ciutat egregia que el poeta lloà nomenant-la *ciutat sèria omínia*, era aquesta noble vila rica en mans santes i en tota mena de records sagrats. Però entre totes les relíquies desaparegudes, n'hi havia una, la pèrdua de la qual era d'una gravetat especial: la *Vera Creu*, el famós *Lignum Crucis* que excel·líu damunt de les altres, no sols per la seva valor històrica de fusta del lleny entroncat en Jesús fíat, sinó per les seves dimensions, per freqüents entre les relíquies

Arxiu de Rosa Ros i Pararols.

semblants, i per el lloc que ocupa en la història de Besalú i en la pietat del poble i de les estrades veïnes.

Era la Santíssima Vera Creu de Besalú, d'un tamany superior al de la major part de fragments que del *Lignum Crucis* es conserven. Les dimensions dels seus travessers (13 cms. i 8 cms. respectivament), són excepcionals. Constituïa, doncs, una relíquia insignie, mereixedora de la fama que gaudia, del reliquiari d'or que la estovava i de les precaucions amb que la serraven els seus posseïdors.

Era la seva imatge íntimament lligada amb el record de les nostres grandioses històriques. Sembla que fou portada de Roma per el comte Bernat Tallaferró, quan fou a dita ciutat l'any 1017 a gestionar del Papa Benet VIII la erecció del bisbat de Besalú. La primera referència documental que en parla es troba en l'acte de la donació que el fill de Tallaferró, Guillem, i la mujer d'aquest, Adela, feren, l'any 1027, a Santa Maria, del *procurator* *ligny de N. S. Jhesucrist*. Posteriorment a aquesta data, es troben veure commemorada en documents semblants, la Santíssima Vera Creu.

Tots els comtes de Besalú tingueren una fonda veneració envers aquesta venerable relíquia, gravant la seva imatge damunt son escut d'armes i posant-se sota la seva protecció en les seves lluites, especialment en els setges i assalts que hagueren de sofrir aquesta vila, i en les revolucions que a l'ombra de les seves muralles es desenvoluparen.

La devoció envers la Santíssima Vera Creu fou tot temps popularíssima a Besalú i a tota la seva contrada. Hi havia entorn d'ella una copiosa florida de tradicions que es trasmetien de pare a fills i de poble en poble, explicant gràcies i miracles. A ella acudien innumbrables devots en casos de malaltia o de possessió

diabòlica, i en tota mena de calamitats públiques. De tots els indrets d'aquesta Garrotxa tan cristiana i de molt més lluny encara, venien les gentades a posar-se sota la protecció de la Vera Creu en hores de fam, pesta o terratrèmol. En honor de la Santíssima Vera Creu es fundà una confraria que fou indulgenciada per nombrosos bisbes, i especialment per el Papa Climent XI, el qual ferençit amb tres indulgències pignàries. A aquesta confraria es pot dir que no hi mancava cap fill de Besalú.

Fou venerada aquesta relíquia al temple Prioral de Santa Maria fins a l'any 1834, en el qual fou traslladada a la sagristia dels Dolors, de la Parròquia. L'any 1888 el Rector de Besalú, juntament amb els obrers senyors Cambó, Pujol i Roure, feren construir a la capella del Santíssim un armari o altar on col·locaren la Vera Creu junt amb totes les altres relíquies per tal que fossin objecte d'una major veneració.

El robatori sacríleg de què fou objecte la parròquia Església de Sant Vicenç la nit del 4 al 5 de Desembre de 1899, privà a Besalú del tresor de relíquies que custodiava i, entre elles, de la Santíssima Vera Creu. Aquella profanació que omplí d'angúnia els esperits creients, fou per la vila de Besalú, una ferida que li afectava directament el cor. Li rubaven el seu joell més preuat; aquella creu, que era, per a ella, la segura penya de la protecció del cel, era perduda per sempre, i, ço que és més dolorós, vilment profanada. El sacríleg feria els sentiments més arrolats en aquest poble; era el record més exacte de les seves gestes històriques, que desapareixia; era el centre entorn del qual es desenvolupava la pietat popular, que es perdia. La desaparició de la Santíssima Vera Creu deixava a Besalú una buidor profunda; la vida religiosa perdia un dels seus estímuls principals; la mateixa

vila quedava en certa manera sense escut.

Podia Besalú rotar indefinidament sense una Vera Creu autèntica? Perdudes les esperances de rebre la amiga, no hi havia probabilitat d'adquirir-ne cap d'altra, car, essent en nombre tan creuant les relíquies del *Lignum Crucis* distribuïdes pel món cristià, es fa difícilíssima la seva adquisició.

Sorcosament no ha estat així, com pot veure's en l'acte d'avui. Sorcosament una il·lustre família, d'aquesta població, la família Cambó-Batlle, moqüda per el seu amor a la vila natal, per la seva religiositat, i, sense dubte, per el record dels seus passats que amb tanta pietat contribuïren al culte de la Santíssima Vera Creu, ha pogut obtenir de Roma, per mediació de l'Il·lmo. Senyor Cardenal Vidal i Barraquer, Metropolità de Tarragona, que sigui concedida a la Parròquia de Besalú una nova relíquia del *Lignum Crucis*, de la qual li fa avui ofrena en un acte solemníssim.

Cal que els fidels de Besalú estimin en lo molt que val aquest tresor que adquireixen. Penseu que aquesta creueta, que, estovada en un reliquiari de molta riquesa i valor artístic, els és oferta, és un fragment de la mateixa creu santificada pel contacte dels membres de Jesús agonitzant, que somrigut son pes dolçissim, inerva encara regat de la seva sang. Que en els honors que la Litúrgia li tributa, no hi manqui la participació dels fills de Besalú. Que aquests fragments de l'arbre sagrat que lleva fruits de vida eterna, siguin honorats per ella, tal com ho foren durant llargues segles aquells altres fragments del mateix Arbre Sant. Usicament vora la creu de Jesús creixen les flors de les virtuts que fan la vida dolça i pura i que mermen al cel. Usicament vora la creu els homes i els pobles troben aquella grandiosa veritat que té per corona una immortalitat gloriosa.

ORACIÓ

O Déu omnipotent i sempitern, que per deixar al flinatjé homà un exemple d'humilitat, feren que nostre Salvador prengués carn i morís en la creu, concedeu-nos propiel que sapiguem imitar la seva paciència i fer nos així participants de la seva resurrecció. Pel mateix Jhesucrist nostre Senyor, que viu i regna amb Vos pels segles dels segles. — AMEN.

L'Il·lustratíssim Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i l'Il·lustratíssim Sr. Bisbe de Girona han concedit respectivament 200 i 50 liras d'indulgència als qui creu aquesta creueta en honor de la Santíssima Vera Creu de Besalú.

AMB LLIBRENCIA

MIL·LENARI DEL BISBAT DE BESALÚ

FA MIL ANYS

BISBAT DE BESALÚ (1017-1020)

Enguany es compleixen mil anys de la formació del bisbat de Besalú. Un fet que està estretament vinculat a un dels personatges cabdals de la història del nostre poble, el comte Bernat I, Tallaferro. En depèn fins a tal punt, que Tallaferro, no només en condiciona el seu naixement, sinó també el seu final prematur.

Des dels seus orígens fins l'any 1017, les terres del comtat de Besalú es trobaven repartides sota l'autoritat religiosa d'altres bisbats. En aquella època, el poder polític i el religiós estaven estretament relacionats. Els grans càrrecs eclesiàstics provenien de les famílies poderoses, fins el punt que a vegades l'autoritat política i la religiosa coincidien en una mateixa persona. Un exemple d'això el trobem, sense moure'ns de casa, en la figura del comte de Besalú Miró II, que va estar al mateix temps bisbe de Girona.

Tallaferro era al capdavant d'un comtat que segurament es trobava en el moment més àlgid de la seva història. A fi de sentir més propera la jerarquia de l'església en el seus territoris i també tenir-la més sota el seu control, va trobar convenient la creació d'un bisbat propi, tal i com era el cas dels comtats adjacents.

Tomba modernista del Comte de Besalú Bernat I Tallaferro. Monestir de Sta. Maria de Ripoll.

És amb aquest motiu, que l'any 1016, es traslladà a Roma, acompanyat dels seus fills -Guillem, el seu hereu, i Guifré, futur primer i únic bisbe de Besalú- per tal de fer aquesta petició al papa, Benet VIII, el qual hi va accedir.

El bisbat de Besalú tingué com a seu l'església de Sant Genís i Sant Miquel, situada en el mateix turó del castell, i Guifré fou consagrat com a bisbe, càrrec al qual renuncià al cap de tres anys escassos d'haver-ne pres possessió, per tornar-se'n a la canònica de Sant Joan de les Abadesses, on ja abans n'era l'abat, i convertir-se més tard en bisbe de Carcassona.

Les raons que justifiquen la necessitat de Tallaferro de constituir la seu episcopal, són les mateixes que expliquen el perquè la seva mort accidental en creuar el riu Roine l'any 1020 en va representar la fi. Els territoris del comtat

de Besalú, eren prou extensos perquè la creació del nou bisbat afectés zones importants d'altres bisbats; principalment els de Girona i Osona, però també el d'Elna i el de Narbona i Rasès (les terres del Vallespir, la Fenolleda i el Perapertusès formaven part del comtat de Besalú), i potser fins i tot, el d'Urgell. Per tant, era especialment difícil que sense la mà ferrenya de Tallaferro que el sostenia, pogués sobreviure a les pressions interessades dels bisbes afectats.

Tot i així, encara que només com a distinció, segueix existint el record en un títol purament honorífic amb el nom de

bisbe de Besalú, bé, Bisuldino, per ser més exactes. Actualment correspon a monsenyor Juan Antonio Aznárez Cobo que és bisbe auxiliar de l'arquebisbat de Pamplona i Tudela i bisbe titular de la diòcesi històrica de Bisuldino.

Jaume Roura

Diner de Guillem I de Besalú amb la inscripció Sancta Maria (anvers), Sancta Crux (revers).

Turó de Santa Maria, entre 1920 i 1931.
Manuel Genovart i Boixet. Arciu fotogràfic CEC.

LES FESTES QUE CELEBRAVA LA CONFRARIA DE LA VERACREU DE LA COL·LEGIATA SECULAR DE SANTA MARIA DE BAIX EL CASTELL

La confraria de la Veracreu des de temps molt reculats organitzava un seguit de festes i processons per exaltar la preuada relíquia.

La primera festa i la més assenyalada era la que es celebrava el 3 de maig, diada de la invenció de la Veracreu. Els pabordes de la confraria, un canonge i dos laics nomenats per la universitat, feien venir un predicador de renom a fer el sermó de la diada. Es llogaven cantors, de Figueres, Banyoles o Olot, organistes i altres músics per fer la missa cantada. També es pagava a la comunitat de preveres de Sant Vicenç, als escolans, l'ermità i al sagristà de Sant Pere, i a l'organista, al manxador, al campaner i als canonges de Santa Maria per cantar l'ofici i assistir a la processó.

La festa continuava fora el carrer amb més música i concerts oferts per músics i cobles vinguts de la Bisbal, Olot o Banyoles. La festa acabava amb un encantament de coques.

Segons escriu el pare Vicens Domènec a 'Historia general de los santos y varones ilustres en santidad del principado de Cataluña' «Es costumbre cada año el día de Viernes Santo poner dos portaderas llenas de agua en dicha iglesia de Santa María de Besalú, y bañar en ella esta sagrada reliquia. Y así los de la misma villa, como los otros circunvecinos, que están a media legua, y a una legua alrededor, vienen con cantaros,

redomas, jarros y otros vasos a buscar de aquella agua, dícese, que por mucha que saquen nunca se ha visto agotar antes bien el Sábado Santo echan la que quedó, en el pozo del monasterio, ...». En els llibres de comptes de la confraria es fa referència a la compra de semals, càntirs, a la paga dels homes que pujaven l'aigua i la que rebia el campaner per donar aigua a tothom que en demanava.

Per Sant Iscle, el 17 de novembre, es treia la Veracreu en processó. La ruta

Arxiu de Narcís Lagares i Corominas

que feia la trobem descrita en els documents d'una disputa entre l'ardiaca de Vic i la universitat de Besalú que es conserven a l'Arxiu Episcopal de Vic: Els membres de la confraria i els de la universitat es trobaven a la plaça de la vila, just davant de la casa de la vila, i iniciaven l'ascens a l'església de Santa Maria. El prior i els canonges els esperaven a la porta de l'església on els donaven la benvinguda i tots junts anaven fins a l'altar major on ja tenien preparada la relíquia.

A la sortida de l'església es reorganitzava la processó. Primer el penó, després les autoritats locals, els membres de la confraria que duïen la preuada relíquia i finalment el prior i els canonges.

Quan cadascú era el seu lloc, la processó baixava cap a la vila pels carrers de Santa Maria, Tallaferro i Major. En arribar a Sant Vicenç la comunitat de preveres s'hi afegia darrere dels canonges, llavors circulaven per la resta de carrers de la vila. Quan la processó tornava a

ser davant de Sant Vicenç, els preveres l'abandonaven i el seguici es dirigia novament fins a la porta de Santa Maria. Els membres de la Universitat, els de la confraria i els canonges entraven la relíquia dins l'església i entonaven una Salve, que marcava el final de la processó.

En ocasions especials, per exemple durant la sèrie de terratrèmols del segle XV, també es treia la relíquia en processó i a petició dels monjos benedictins s'entrà dins el monestir de Sant Pere. En cas de temporal, es pujava la Veracreu al campanar on hi havia el comunitador de tempestes i, quan el Fluvià pujava i no deixava desaiguar el Ganganell o el Capellades provocant inundacions a la vila, també es treia la Veracreu en processó. En aquestes ocasions es feia una oració a cada cantonada fins que arribava al pont on es conjurava el riu a baixar el nivell de les aigües.

Tura Clarà

Arxiu de Narcís Lagares i Corominas

EL ROBATORI DE LA VERACREU A LA PREMSA

La notícia del robatori de la Veracreu de Besalú va fer córrer rius de tinta. Tots els diaris de la Península se'n feren ressò, des de El correo de Gerona fins El Eco de Santiago, Diario de Compostela, passant per El nuevo diario de Tortosa o La Correspondencia de España editat a Madrid.

També es van publicar diversos articles on es feia cinc cèntims de la història de la Veracreu, la seva arribada a Besalú, la donació que els comtes Guillem i Adela feren a la col·legiata de Santa Maria, les vegades que fou traslladada dins i fora l'església, ...

Pere Alsius publica, el 4 de febrer de 1900, un molt bon article al setmanari *La Creu del Montseny* i, pocs dies després, la revista *Olotí* el reproduïx gairebé íntegrament. En aquest article es parla del "*Llibre de resolucions capitulars de Santa Maria de Baix el castell. 1809-1832*" on hi ha, segons Pere Alsius, un inventari de les relíquies, joies i ornaments que hi havia a Santa Maria, entre les que hi figura un reliquiari per la Veracreu que, "a principis de segle (XIX), era una garnalda". No en dóna més detalls senzillament perquè no els té, però bé podria ser el reliquiari que va ser enviat a reparar a Vic poc després de la guerra de Successió.

La revista olotina *Sang Nova* publica un article de J. R. Terrades on es narren alguns fet miraculosos relacionats amb la relíquia besaluenca, extrets, segons l'au-

tor, d'uns folis trobats a l'arxiu parroquial de Besalú "els quals ocupen unes quantes fulles enumerades que comencen pel foli 325 i acaba amb el 338". Aquests miracles també foren narrats, en el seu moment, pel pare Vicens Domènech a la Història General de los Santos y varones ilustres en santidad del Principado de Cataluña.

És més, aquest llibre consultat per J. R. Terrades podria ser un dels llibres que aplegava la història de la vila –els seu comtes, l'arribada de la Veracreu i els seu miracles–, que uns promotors anònims van encarregar, cap el 1727, a Benet Vila i Josep Pugiura, ambdós preveres de Besalú i que, malauradament, mai és va editar.

Fou, però, la decisió de l'ajuntament d'Olot de dedicar el segon premi de l'onzè Certamen literari a la millor composició sobre la Veracreu de Besalú la que va aixecar més polseguera.

El diari *La Tomasa* de Mataró, s'ho pren amb molt d'humor:

"Vaig llegir la notícia i vaig quedar-me blau, però ben blau! Tant que encara no he sortit de la meva apoteosis. És a dir, que fou robada, la Veracreu de Besalú, i per descobrir als lladres es considera el medi millor oferir un premi en un certamen, al treball que s'inspiri en l'objecte robat?"

I si el lladre no es poeta? I si ho és i com és natural es mama la partida? I enca-

ra diu el corresponsal que amb aquest “rasgo” els regidors han demostrat el seu talent?

Vamos hombre! I això no se li acut ni a Gedeón! Els edils olotins, amb aquest “rasgo” d’ingeni (?) s’han posar a l’altura del Bobo de Coria, del que fregui la mantega o del que inventà lo sabrós gel a la paella.

A Mataró els “retxassarien” per capgrossos!”

Evidentment el certamen literari es va celebrar. S’hi presentaren més d’un centenar de treballs que concorrien a tots els premis establerts, deu dels quals estaven dedicats a la Veracreu. El guanyador del premi fou Xavier Monsalvatje Iglesias mentre que al notari de Besalú, Joaquim Mates, se li va atorgar un accèssit.

La darrera notícia curiosa que tenim del robatori, exceptuant-ne la detenció dels lladres, dels còmplices i dels promotors del robatori, és el descobriment, prop del polvorí que hi ha a les rodalies de la font del caprici de Girona, de la custòdia de la Veracreu i el seu posterior trasllat a Olot. El 25 de juliol de 1901 Lo Geronés publica una part de l’escrit que els havia tramès el corresponsal de Banyoles:

“Fa dos o tres dies que el batlle de Cornellà, feu entrega al nostre i aquest al de Serinyà, de la Veracreu de Besalú, que segons se diu fou trobada en Girona prop d’un polvorí; crec que està feta a trossos tota ella. Hauria estat més en ordre que el senyor governador, en lloc de fer-la passar de batlle en batlle la joia aquesta, s’hagués pesat i lacrat com se fa en correus, a fi d’evitar cap sustracció

de la relíquia; del modo que anava, no ho sé, però suposo descuidat com totes les coses d’Espanya”.

Un cop descoberts els lladres, els còmplices i els promotors del robatori i fet el judici, el jutge d’Olot va ordenar que els bocins de la custòdia entressin al museu d’Olot, on encara és pot trobar amb el número d’inventari 1498.

Tura Clarà

Restes del reliquiari de la Veracreu robada, dipositades al museu d’Olot.

NOU PAS DE LA VERACREU A LA PROCESSÓ DELS DOLORS

INTRODUCCIÓ

Com bé tots sabem, durant aquest any 2017 celebrem el Mil·lenari de la Veracreu i del Bisbat de Besalú, 1017-2017. Aprofitant doncs aquest Mil·lenari, la Venerable Congregació dels Dolors ha cregut oportú tornar a fer visible la Veracreu pels carrers de Besalú, per tal que els seus vilatans i la gent d'arreu, puguin tornar a adorar la santa relíquia del *Lignum Crucis*, i que és l'heràldica per excel·lència de la Comtal Vila.

Fent una mica de memòria, comentar que fa molts anys la Veracreu era molt protagonista en la vida quotidiana del nostre poble, en festes populars religioses, processons,... com també l'existència d'una Confraria: la Confraria de

Llinda de fusta de la porta d'entrada d'una casa de Besalú.

la Santíssima Vera Creu. La qual fou segurament la més antiga i prestigiosa de les Confraries existents, i que en tenim constància almenys des del segle XVI. La Confraria de la Vera Creu tenia la seva seu a la Col·legiata de Santa Maria (antiga Canònica Agustinià) ja que en aquest lloc s'hi guardava la Veracreu des de temps immemorial, i que perdurà almenys fins a principis del XIX. Comentar que fou la més antiga i prestigiosa donat

Llinda de la porta d'entrada d'una casa de Besalú.

Llinda d'un balcó d'una casa de Besalú.

Sisè de coure de Besalú, de durant la Guerra dels Segadors (1641).

a més la gran relíquia per a la veneració i símbol de prestigi i de poder per al nou Bisbat. La relíquia del *Episcopatus Bisuldino* fou un dels *Lignums Crucis* de dimensions més notables de l'època.

Amb el pas del temps, 1000 anys després, la història de la Veracreu potser és desconeguda actualment per a molts vilatans, però en canvi la forma del seu reliquiari (Creu patriarcal) n'és molt de familiar, i és que la Comtal Vila l'ha mantingut sempre en la seva heràldica presidint la meitat dreta de l'escut de la Vila. Estem convençuts que tornarà a ser un bon moment per tal de recuperar la devoció al Lignum Crucis, donant-li el protagonisme que li pertoca i es mereix, ja que ens ha donat bona part de la nostra història

el seu símbol, el més potent símbol del cristianisme: la gran relíquia del Lignum Crucis (fusta de la Creu o arbre de la Creu) consistent en un tros de la Creu on fou crucificat el Crist. Considerada una relíquia de primer ordre pel cristianisme i una de les de major importància.

A Besalú arribà de la mà del Comte Bernat I Tallaferro, que la portà de Roma l'any 1017 aprofitant el viatge que havia fet amb el seu seguici de la Cort Comtal, per tal de crear el propi Bisbat dintre el Comtat de Besalú. Un 27 de gener de 1017, a Roma, butlla "Desiderium quod" del papa Benet VIII adreçada a Guifré, fill de Bernat I Tallaferro comte de Besalú, en la qual el papa consagra Guifré com a bisbe del nou Bisbat de Besalú, obtenint

Veracreu actual durant l'obertura del Mil·lenari.

El *Lignum Crucis* actual de Besalú.

Dibuix del nou pas de la Veracreu.

El Bisbe de Girona amb la Veracreu, durant l'obertura del Mil·lenari.

d'un passat gloriós, ajudant a forjar un dels principals Comtats Catalans de la vella Catalunya.

EL NOU PAS DE LA VERACREU

El nou pas ha estat pensat i creat especialment per ser integrat dins la processó dels Dolors. El concepte del nou pas és una barreja de la història del què va ser i del què disposem avui, que podríem resumir en una frase:

“Els canonges de la Canònica Agustinià de Santa Maria del Castell de Besalú, portant la Veracreu en processó pels carrers de Besalú”.

Pancarta anunciant el Mil·lenari davant de la Col·legiata de Santa Maria.

De ben segur creiem que aquest concepte pot ser la millor representació que podríem fer, donant testimoni del passat gloriós de la gran relíquia i símbol heràldic de primer ordre del Besalú actual i del Besalú Comtal medieval. Alhora, homenatjant els diferents Ordes religiosos que han passat per Besalú en algun moment de la nostra història, que tant ens han aportat i ens han deixat bona petjada: canonges agustinians, monjos benedictins, comunitats religioses,... La incorporació del nou pas a la processó dels Dolors, contribuirà sens dubte a la continuació de la devoció dels nostres descendents.

Joan Balateu i Gelada

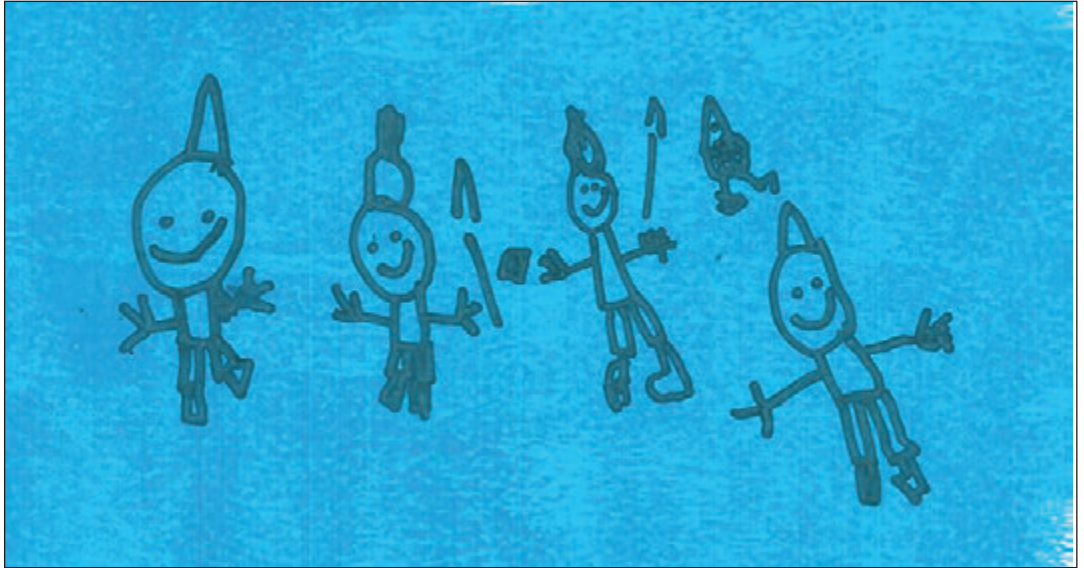

La Venerable Congregació dels Dolors voldria fer un esment de gratitud a totes les empreses industrials, particulars,... que han col·laborat en la confecció del nou pas. A tots, moltes gràcies!!.

Ad maiorem Dei gloriam.

7È CONCURS DE DIBUIX I PINTURA

Primer premi P3: **Isona Moncanut i Aliaga**

Primer premi P4: **Bernat Mas i Garcia**

Primer premi P5: **Ona Samsó i Tona**

Primer premi Cicle Inicial: **Maria Ayats i Fernández**

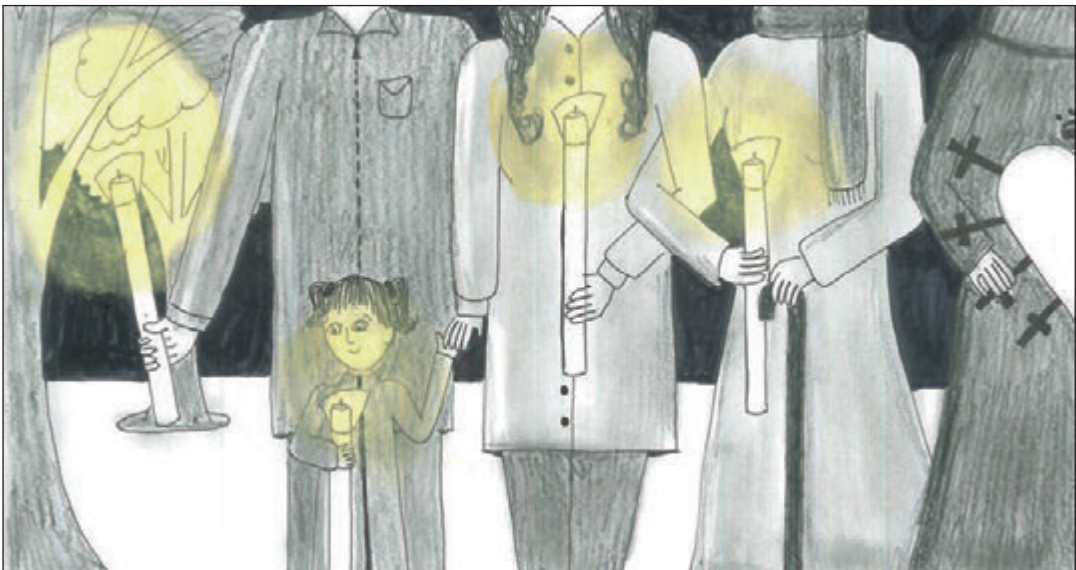
Primer premi Cicle Mitjà: **Pau Busquets i Farrés**

Primer premi Cicle Superior: **Marina Brunet i Bernad**

Primer premi Secundària 1r i 2n d'ESO: **Max Solé i Salvatierra**

Primer premi Secundària 3r i 4t d'ESO: **Carina Vilagran i Tubert**

DONACIONS A LA SALA CAPITULAR

En l'arxiu de la Congregació dipositat a la nova Sala Capitular, s'hi poden trobar pergamins únics i d'un altíssim valor sentimental i històric per a la Vila de Besalú, com l'Acta de Fundació de la Congregació de l'any 1699, o bé les Actes de Reunions de la Junta dels Dolors, o també els llibres de Registre de Congregants, entre molts altres documents... tots ells reflex únic de la història de la Vila Comtal en els darrers 300 anys.

Treballs i estudis diversos, programes dels Dolors, gravats, pintures, llibres de contingut religiós i espiritual, fotografies, vídeos... són només una mostra del material que s'hi està dipositant.

Des d'aquestes ratlles, la Junta de la Venerable Congregació vol agrair a tots aquells congregants, particulars i empreses que amb les seves donacions han fet possible la Sala Capitular, alhora que animar a tots els besaluencs a fer noves donacions, col·laborant així en l'ampliació i preservació d'aquest important patrimoni cultural de la nostra Vila Comtal (s'adjunta al final d'aquest document una relació no exhaustiva de donacions a la Sala Capitular durant els anys 2014 a 2016).

Donació d'un Sant Crist de Lourdes Juanola

Donació de diversos llibres

RELACIÓ DONACIONS A LA SALA CAPITULAR ANYS 2014 - 2016

LLIBRES

Títol	Donant
CONGREGANTE Y SIERVO PERFECTO DE LA S.S. VIRGEN DE LOS DOLORES	Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer
OFFICIA MAJORIS HEBDOMADAE ET OCTAVAE PASCHATIS	Família Lagares i Mir
LOT DE 12 LLIBRES SEGLE XX	Família Lagares i Mir
EL CAMINO A CRISTO	Josep Lluís Auguet
BREVIARIUM ROMANUM Ex Decreto	Josep Lluís Auguet
BEATIFICAZIONE DEI SERVI DI DIO JM ESCRIVÁ DE BALAGUER	Josep Lluís Auguet
SOLENNE CONCELEBRAZIONE EUCARISTICA JM ESCRIVÁ DE BALAGUER	Josep Lluís Auguet
MARÍA, SUS SABADOS Y ROSARIO	Josep Lluís Auguet
LOS NUEVOS CATÓLICOS	Josep Lluís Auguet
HIJOS DE LA LUZ	Josep Lluís Auguet
LOS SANTOS	Josep Lluís Auguet
JESÚS CRECIENTE	Josep Lluís Auguet
D. ÁLVARO DEL PORTILLO	Josep Lluís Auguet
EMBRIOLOGÍA DEL HOMBRE Y DEMÁS VERTEBRADOS	Salvador Garcia-Arbós
VINDICIAS DE LA SANTA BIBLIA	Salvador Garcia-Arbós
MISSALE ROMANUM	Salvador Garcia-Arbós
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS PRIMUS	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS SECUNDUS	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS TERTIUS	Josep Lagares i Gamero
LOT DE 7 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XIX	Josep Lagares i Gamero
LOT DE 17 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XX	Josep Lagares i Gamero
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 1)	Amics de Besalú i el seu Comtat
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 2)	Amics de Besalú i el seu Comtat
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 3)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum I)	Amics de Besalú i el seu Comtat

ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum II)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Art. Sant Sepulcre de Palera)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum I)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum II)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
EL CENTRE HISTÒRIC DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
COMMEMORACIÓ II CENTENARI NAIXEMENT DE L'ABAT SAFONT	Amics de Besalú i el seu Comtat
ELS MONESTIRS BENEDICTINS A L'ANTIC COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
SIS MIL ANYS VIVINT A LA VORA DELS AIGUAMOLLS DE LA VALL D'EN BAS	Amics de Besalú i el seu Comtat
50 ANYS D'AMICS DE BESALÚ I EL SEU COMTAT	Amics de Besalú i el seu Comtat
SANTA MARIA DE BESALÚ - ARQUITECTURA, PODER I REFORMA	Amics de Besalú i el seu Comtat
LA GUERRA DEL FRANCÈS AL CANTÓ DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
L'ABANS - BANYOLES - Recull Gràfic 1898 - 1965	Mossèn Martirià Pla
LA BIBLIA - 6 Volums	Josep Lluís Auguet
COMPENDIUM THEOLOGIAE MORALIS - TOMUS I, II	Marta Mir i Porcell
COMPENDIUM SALMATICENSE - TOMUS I, II, III	Marta Mir i Porcell
CATECISMO DE LA DOCTRINA CRISTIANA	Josep Lluís Auguet
PALABRAS DEL MAESTRO	Josep Lluís Auguet
LA SENDA DEL BIEN	Josep Lluís Auguet
VIAJE A TIERRA SANTA	Josep Lluís Auguet
LOT DE 14 LLIBRE RELIGIOSOS SEGLES XIX i XX	Marta Mir i Porcell
FESTES i TRADICIONS DEL CALENDARI LITÚRGIC	Àngel Rodríguez Vilagran
SAGRADA BIBLIA	Familia Lagares i Mir

LA PARRÒQUIA DE SANT VICENÇ	Ajuntament de Besalú
RELÍQUIES i ARQUITECTURA MONÀSTICA A BESALÚ	Ajuntament de Besalú
SANT PERE DE BESALÚ 1003-2003	Ajuntament de Besalú
ARRELS i LLAVERS DE BESALÚ	Ajuntament de Besalú
LES ESCRIVANIES i NOTARIS DE LA GARROTXA (SEGLES X-XX)	Ajuntament de Besalú
DOCTRINA CRISTIANA CLEMENTE VIII	Manel Ramon
LOT DE 6 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XIX	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA MORALIS (TOMO II i TOMO III)	Josep Lluís Auguet
CANTORAL GREGORIANO POPULAR	Manel Ramon
LOT LLIBRES RELIGIOSOS	Mossèn Miquel Oliveras
LA BASÍLICA DEL SANT SEPULCRE DE JERUSALEM	Joan Balateu i Gelada
LOT LLIBRES RELIGIOSOS	Josep Lluís Auguet
LOT DE 3 LLIBRES	Melcior Serarols Casadevall
LOT LLIBRES RELIGIOSOS	Mossèn Miquel Oliveras

DOCUMENTS GRÀFICS

Títol	Donant
CERTIFICAT CONGREGANT ANY 1920	Ernest Bassols i Lladó
PARTITURES VÀRIES (MÚSICA RELIGIOSA)	Josep Lagares i Gamero
COL·LECCIÓ DE GOIGS (PARRÒQUIA DE BESALÚ)	Amics de Besalú i el Seu Comtat
GOIGS DELS FRAMENORS CAPUTXINS	Mossèn Miquel Oliveras
PARTITURES D'ANIMADORS DE CANT - TROBADA MONTSERRAT	Narcís Lagares i Corominas
CONJUNT DE DIVERSOS GOIGS	Narcís Lagares i Corominas

QUADRES

Títol	Donant
AQUAREL·LA MARE DE DÉU DELS DOLORS	Família Lagares i Gamero
AQUAREL·LA COR i SET ESPASES DELS DOLORS	Isaac d'Aiguaviva

MATERIAL

Títol	Donant
2 LÀMPADES SALA CAPITULAR	Mobles Iglesias
LOT MATERIAL OFICINA i ARXIVADORS	Metalquimia
BEGUDES (CAVA i AIGUA) INAUGURACIÓ SALA CAPITULAR	Quim Vidal
ORDINADOR, PANTALLA i 2 DISCS DURS EXTERNS	Metalquimia
1 FARISTOL	Martí Guillaumet i Comamala
1 BOLÍGRAF	Manel Ramón i Sánchez
RESTAURACIÓ CREU DE TAULA	Jesús Banal i Navarro
PINTAR COLUMNA CASC ANTIC CAPITÀ ESTAFERMS	Jesús Banal i Navarro
MARC i EMMARCAR PENÓ ANTIC CONGREGACIÓ	Mobles Iglesias
SANT CRIST DE PLATA	Lourdes Juanola Illa

ECONÒMIQUES

Títol	Donant
FINANÇAMENT OBRES SALA CAPITULAR	Metalquimia
RESTAURACIÓ LLIBRE HIMNES ANTIFONARIS	Fundació Metalquimia

PETICIÓ DE LA JUNTA DELS DOLORS

La Junta de la Venerable Congregació vol demanar i oferir la possibilitat, a tots els besaluencs que ho desitgin, de dipositar a la Sala Capítular tot aquell material relacionat amb la Congregació i la Festa dels Dolors (documents, llibres de contingut espiritual i religió, fotografies, vídeos, etc.) per tal que sigui preservat en el nou arxiu, assegurant així la seva conservació a llarg termini... però, i sobretot, per deixar-ho com a llegat del nostre temps per a l'estudi, memòria, devoció i goig dels congregants i besaluencs de l'avenir.

NOTÍCIES DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

● El dia de la Festa dels Dolors, dia 18 de març de 2016, es va celebrar l'Ofici Solemne a les 12 del migdia, amb acompanyament d'Orquestra (Orquestra Costa Brava), i oficiat per Monsenyor Francesc Pardo i Artigas, Bisbe de Girona.

El Bisbe Francesc ens va acompanyar en el dia dels Dolors

● Durant els dies de Quinari, Dolors i Setmana Santa es va poder visitar a l'Església de Sant Vicenç l'exposició del **7è Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú**, la finalitat del qual és la de fer viure l'esperit dels Dolors als més petits del poble. S'hi van presentar fins a 414 obres (alumnes de 21 classes)... un èxit rotund!

7è Concurs de Dibuix de la Processó dels Dolors de Besalú

● La Prior 2015, la Sra. Lluïsa Auguet i Vergés va fer el lliurament del penó a la Prior entrant, la Sra. Sabina Oliveras i Torres... era la primera vegada que, en més de 300 anys d'història de la Congregació, una Prior entregava el penó a una altra Prior.

Moment de l'entrega del penó de la Lluïseta a la Sibineta

● El dia dels Dolors, just abans de la Processó dels Dolors i com ja ve essent tradició, el Maniple de Manaies i els Estaferms van desfilar pels carrers del poble i van anar a fer una visita a les instal·lacions del CENTRE DE DIA EDAT 3 al barri de Can Ring, on els avis allà residents van estar molt contents i agraïts.

Visita dels Manaies i Estaferms al Centre de Dia EDAT-3

● Abans de començar la Processó els Manaies i Estaferms van anar a cercar al Prior. Tot seguit, tot desfilant pels carrers de Besalú, van acabar formats a la Plaça de la Llibertat a on els esperaven la Molt Honorable Presidenta del Parlament de Catalunya juntament amb les autoritats parroquials, municipals i comarcals per a lliurar els guardons del 7è Concurs de Pintura Infantil. També es va fer un reconeixement a en Isaac Jarillo i Bonet del Maniple de Manaies que enguany complia 15 anys de servei a la Congregació.

Entrega de Guardons i Reconeixements a la Plaça de Besalú amb la Presidenta del Parlament

La Presidenta del Parlament fent entrega del casc dels 15 anys a Isaac Jarillo i Bonet

● A la Processó dels Dolors 2016 es van incorporar dos nous estaferms al Grup d'Estaferms. Aquests van acompanyar el penó dels Estaferms amb una banderola que posa ESTAFERMS DE BESALÚ.

Els dos nous Estaferms acompanyant el penó

● L'any 2016 el Cor d'Apòstols ha estat dirigit pel congregant, músic i mestre Josep Cassú i Serra (Creu de Sant Jordi 2008) en relleu del mestre figuerenc Jaume Cristau i Brunet.

El mestre i congregant Josep Cassú dirigit el Cant de La Salve

● La Processó dels Dolors 2016 va començar puntualment a les 9 del vespre i enguany vam tenir l'honor de ser acompanyats per la MH Senyora Carme Forcadell i Lluís, Presidenta del Parlament de Catalunya i la Diputada al Parlament de Catalunya, la Sra. Anna Caula. La Processó va funcionar molt correctament, i molt especialment tot el tema de la coordinació, l'ordre i el silenci. Seguidament es va fer un Reconeixement als amics de la Confraria de LA SANCH de Perpinyà amb motiu del 600 aniversari de celebració de la seva Processó del Divendres Sant.

Reconeixement a la Confraria de LA SANCH de Perpinyà amb motiu del seu 600è Aniversari

● El dia 15 de setembre, es va celebrar la missa dels Dolors Gloriosos a l'Església de Sant Vicenç i enguany, com a novetat a l'Altar dels Dolors, oficiada pel nou Corrector de la Venerable Congregació, Mossèn Miquel Oliveras i Coll que ens va oferir una prèdica molt inspiradora amb cita de Ramon Llull inclosa (recordem que durant l'any 2016 es va celebrar l'Any Llull). La Missa es va oferir en sufragi de tots els congregants difunts i

per l'ànima de Mossèn Marturi al celebrar-se dos anys del seu traspàs.

El nou Corrector, Mossèn Miquel Oliveras (esquerra), amb la Junta de la Venerable Congregació a la Sala Capitular

● Durant l'any 2016 s'ha completat la restauració dels 4 llibres antifonaris antics de la Sagristia de Sant Pere que han quedat dipositats a l'arxiu de la Sala Capitular. La restauració ha estat possible mercès a una donació de la Fundació METALQUIMIA.

● A la Quina Nadalenc a ocorreguda el propassat diumenge 18 de desembre, es va produir un benefici net aproximat de 1.000 €. La Junta ha decidit dedicar els guanys de dues Quines com a donatiu a la MARATÓ de TV3 que s'ha focalitzat en la millora dels "ICTUS i LESIONS MEDUL·LARS i CEREBRALS TRAUMÀTIQUES" (d'alguna manera aquesta és la humil aportació econòmica de la Congregació a l'Any de la Misericòrdia)

● S'ha posat en marxa la pàgina web www.servitesdecatalunya.com amb informació de totes les Congregacions dels Dolors de Catalunya

NOTES IMPORTANTS

- Totes les **persones interessades a entrar de Congregants**, i passar així a formar part d'aquest nostre gran Patrimoni Espiritual que és la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, ho poden comunicar al secretari de la Congregació (Sr. Josep Lagares i Gamero, telèfon: 972 590965). Requisit indispensable per ésser Congregant: haver fet la Primera Comunió.
- Preguem a **tots els qui desitgin contribuir amb el seu donatiu** al sosteniment de la nostra Congregació, que ho facin ingressant els diners al compte número 2100-8113-56-2100233735, de la Caixa de Pensions, o bé que els lliurin a qualsevol membre de la Junta.
- Les funcions es celebraran a l'església de Sant Vicenç.
- La processó sortirà del Monestir de Sant Pere.
- Demanem que durant tota la processó hi hagi SILENCI.
- Demanem que els fotògrafs no es situïn al mig de la processó. Aquests hauran de portar una acreditació oficial de la VCMDDB.
- A les botigues que venen ciris i al cancell de l'església de Sant Pere, hi haurà a disposició de tothom que vulgui assistir a la processó una papallona per a col·locar el ciri, a fi d'evitar, en la mesura que sigui possible, de tacar de cera els carrers per on passarà la desfilada religiosa.
- El llibre *Priors dels Dolors*, el DVD *El dia dels Dolors a Besalú*, el CD *Sons dels Dolors*, i els diferents llibres i articles de la Congregació poden ser adquirits durant tot l'any a l'establiment comercial Mobles Iglesias.

NOTA MOLT IMPORTANT

- Tots aquells congregants que els fes il·lusió ser Prior dels Dolors de Besalú caldria que fessin arribar la seva petició (oral o escrita) al Secretari de la Venerable Congregació, el Sr. Josep Lagares. La llista de peticions es mantindrà en la més estricta confidencialitat!!

TAULES DE PUNTUACIÓ

MANIPLE DE MANAIES

En actiu en els anys			1970- 2016	2017	Total
1	Batlle i Auguet	Jesús	46	1	47
2	Lagares i Roset	Jordi	40	1	41
3	Torres i Sánchez	Àlex	38	1	39
4	Lagares i Gamero	Narcís	37	1	38
5	Reixach i Estañol	Carles	32	1	33
6	Luengo i López	Antonio	30	1	31
7	Serra i Regalat	Ricard	28	1	29
8	Batlle i Pont	Estefania	24	1	25
9	Güell i Sánchez	Jacint	23	1	24
10	Grau i Castañer	Joaquim	23	1	24
11	Ferrés i Costa	Joan	23	1	24
12	Genebat i Ribera	Joan	22	1	23
13	Juncà i Ramon	Manel	18	1	19
14	Guillamet i Gala	Martí	18	1	19
15	Vidal i Peracaula	Albert	17	1	18
16	Farcy i Bermejo	Jordi	17	1	18
17	Ginestera i Sarola	Jordi	16	1	17
18	Jarillo i Bonet	Isaac	15	1	16
19	Batlle i Pont	Clàudia	14	1	15
20	Reig i Saubí	Francesc	14	1	15
21	Lagares i Palacios	Marc	14	0	14
22	Pla i Planas	Albert	13	1	14
23	Trayter i Puig	Albert	12	1	13
24	Torres i Pleite	Cristina	12	1	13
25	Sucarrats i Masgrau	Roger	12	1	13
26	Carreró i Coromines	Roger	12	1	13
27	Torres i Pleite	Àlex	11	1	12
28	Trayter i Puig	Lluís	11	1	12
29	Parés i Figueras	Bernat	10	1	11
30	Quintana i Vilá	Quim	10	1	11
31	Tenas i Mañas	Genís	10	1	11
32	Cortada i Canals	Marc	10	1	11
33	Falgueras i Pla	Sasha	10	1	11
34	Mas i Hormigo	Germán	9	1	10
35	Duran i Abulí	Ferran	9	1	10
36	Pujol i Serra	Josep	8	1	9
37	Guardiola i Ros	Adrià	8	1	9
38	Garcia i Bassols	Pau	8	1	9
39	Torrent i Serra	Roger	8	1	9
40	Parés i Figueras	Guillem	7	1	8
41	Galceran i Surina	Roger	7	1	8
42	Lagares i Palacios	Adrià	7	0	7
43	Lagares i Mir	Jordi	6	1	7
44	Trill i Iglesias	Pau	6	1	7

45	Carreró i Coromines	Marc	6	1	7
46	Balateu i Riembau	Guifré	5	1	6
47	Frigola i Camps	Genís	5	1	6
48	Serra i Figa	Gerard	4	1	5
49	Estela i Jordà	Martí	4	1	5
50	Juanola i Sánchez	Albert	4	1	5
51	Aracil i López	Maria	3	1	4
52	Xifre i Sala	Júlia	3	1	4
53	Julià i Juanola	Maria	2	1	3
54	Tané i Riu	Biel	1	1	2
55	Garcia i Meléndez	Pol	1	1	2
56	Xifre i Sala	Berta	1	1	2
57	Rovira i Balateu	Ferriol	1	1	2
58	Font i Falgàs	Marc	1	1	2

MANAIES DE RESERVA

En actiu en els anys			Total
1	Casellas i Jou	Joaquim	33
2	Ramon i Sánchez	Manel	32
3	Guillamet i Comamala	Martí	32
4	Carreró i Busquets	Pere	32
5	Guardiola i Pijaume	Enric	30
6	Sucarrats i Portella	Miquel	30
7	Juncà i Parés	Lluís	29
8	Carreró i Busquets	Joaquim	29
9	Sánchez i Banal	Pere	29
10	Sala i Brunsó	Xavier	28
11	Lagares i Gamero	Josep	25
12	Balateu i Gelada	Joan	23
13	Sala i Brunsó	Jordi	22
14	Bosch i Juanola	Vicenç	22
15	Balateu i Sarola	Jordi	20
16	Falgarona i Bertran	Jordi	20
17	Pont i Colom	Jaume	20
18	Rost i Felip	Enric	20
19	Estela i Roura	Joan	17
20	Juncà i Ramon	Regina	16
21	València i Buixeda	David	16
22	Mas i Serra	Francesc	15
23	Fàbrega i Ramon	Arnau	12
24	Gironell i Gamero	Martí	10
25	Armillas i Guardiola	Nacho	9
26	Soy i Ferrés	Marc	7
27	Comas i Tubert	Joan	6
28	Puigdemont i Balés	Isaac	6
29	Fàbrega i Ramon	Marina	3

ESTAFERMS

En actiu en els anys		1970- 2016	2017	Total
1	Joan Cabratosa i Pla	38	1	39
2	Àngel Sànchez i Herreros	33	1	34
3	Jordi Pujolar i Senpau	26	1	27
4	Josep M. Lagares i Roset	24	1	25
5	Xavi Lagares i Puig	23	1	24
6	Jordi Hurtós i Rovira	22	1	23
7	Gerard Portas i Balateu	22	1	23
8	Jordi Vaquero i Garrido	20	1	21
9	Emili Carrasco i Sànchez	19	1	20
10	Joan Frigola i Torrent	17	1	18
11	Maria Solavera i Pons	14	1	15
12	Marc Vaquero i Garrido	14	1	15
13	Eloi Masoliver i Soler	13	1	14
14	David Buch i Perez	12	0	12
15	Jesús Banal i Navarro	12	1	13
16	Jordi Solà i Codony	11	1	12
17	Francesc Solavera i Pons	11	1	12
18	Cora Masmitjà i Roura	11	1	12
19	Jessica Mazzioti i Corominas	10	1	11
20	Júlia Masmitjà i Roura	10	1	11
21	Lluís Rubirola i Juncà	9	1	10
22	Joan Molas i Teixidor	8	1	9
23	Adrià Vázquez i Vives	8	1	9
24	Ingrid Carreró i Plana	7	1	8
25	Dani Molas i Teixidor	7	1	8
26	Pol Trunyó i Torcal	7	1	8
27	Maria Trunyó i Torcal	5	1	6
28	Lluc Jofre i Pena	5	1	6
29	Oriol Ortega i Torres	5	1	6
30	Adrià Pons i Hurtós	4	1	5
31	Joana Cabratosa i Pons	4	1	5
32	Laia Mas i Moya	4	1	5
33	Joan Ferrés i Barragan	4	1	5
34	Clara Trill i Iglesias	3	1	4
35	Glòria Vázquez i Vives	3	1	4
36	Arnau Linares i Valentí	2	1	3
37	Miquel Cabratosa i Pons	2	1	3
38	Jana Balateu i Riembau	2	1	3
39	Laia Mayolas i Vaquero	1	1	2
40	Quim Fauria i Juanola	1	1	2
41	Andreu Banal i Torres	1	1	2
42	Jana Gussinyer i Cuevas	0		
43	Maria Buch i Torrent	0		
44	Sira Huete i Robles	1		
45	Francesc Font i Falgàs	0		
46	Jonatan Porras i Córdoba	11		
47	Mireia Dòsil i Bonmatí	21		
48	Teresa Argelés i Pairó	21		
49	Francesc Ferrés i Vergés	28		
50	Maria Vázquez i Vives	7		
51	Pere Ventura i Mas	25		

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

La Junta de la Congregació voldria donar, de nou, les gràcies a totes aquelles persones que ja s'han compromès a donar suport i ajut a la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú en la modalitat d'Amics Protectors, així com a totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que han col·laborat i continuen col·laborant, any rere any, d'una o altra manera, amb la Congregació.

La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors és un Terç Orde (orde de seglars) de l'Orde dels Servents de Maria (<http://servidimaria.net>) amb un compromís que va molt més enllà de la tasca d'organitzar cada any el Quinari i la Festivitat dels Dolors. La Venerable Congregació té un compromís ferm envers la comunitat de fidels que representa, tot impulsant les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; les tasques socials i de misericòrdia envers els més desvalguts; i la tasca cultural per tal de donar a conèi-

xer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

La consecució de tots aquests compromisos no és una tasca fàcil, ja que per a dur-los a terme es necessiten tot tipus de recursos (personals, intel·lectuals, econòmics, en espècies, etc.). Una part d'aquests recursos tan necessaris la fan possible els Amics Protectors de la Venerable Congregació, que són totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que es comprometen a fer periòdicament (una vegada a l'any), i de forma sostinguda en el temps, un donatiu de 15 € a la Congregació.

Les aportacions fetes per tots ells asseguren la preservació de la nostra Festivitat, i permeten l'entrada de recursos addicionals, que són un element clau i un suport indispensable perquè la Venerable Congregació pugui seguir duent a terme la seva important Missió.

NOTA IMPORTANT

Totes aquelles persones que vulguin col·laborar amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú com a Amic Protector poden omplir el full encartat en aquest programa i entregar-lo a al Tresorer de la Congregació Sr. Martí Guillamet i Comamala, o bé a qualsevol altre membre de la Junta.

Adam i Arboix, Delfina	Corominas i Caritg, Miquel	Gironell i Gamero, Martí
Alguerri i Teixidor, Lluís	Cortada i Canals, Marc	Gòmez i Barri, Josep
Argelés i Juanola, Josep	Coves i Boix, Ferran	Gratacós i Fernández, Joan
Argelés i Pairó, Teresa	Cuevas i Costeja, Llorenç	Gratacós i Fernández, Margarita
Armillas i Guardiola, Nacho	Damont i Serra, Maria	Grau i Castanyer, Joaquim
Auguet i Vergés, Lluïsa	De Puig i Maurice, Abel-Narcís	Grèbol i Roura, Joan
Balateu i Fauró, Joan	De Sola Morales i Dou, Faustina	Guardiola i Pijaume, Enric
Balateu i Gelada, Joan	De Sola Morales i Dou, Joaquim	Guardiola i Pijaume, M ^a Dolors
Balateu i Riembau, Guifré	Dorca i Colomer, Miquel	Guardiola i Ros, Adrià
Balateu i Riembau, Jana	Dòsil i Bonmatí, Mireia	Guardiola i Ros, Maria
Balateu i Sarola, Jordi	Duran i Abulí, Ferran	Guardiola i Vallmajor, Teresa
Banal i Navarro, Jesús	Edat 3 Besalu, S.L.	Güell i Joan, Josep
Bartolí i Juanola, Irene	Estarriola i Soler, Josep	Güell i Sanchez, Jacint
Bassols Assessors	Estela i Jordà, Laura	Guillamet i Comamala, Martí
Batlle i Auguet, Jesús	Estela i Jordà, Martí	Guillamet i Gala, Martí
Batlle i Pont, Clàudia	Estela i Roura, Joan	Guitart i Palacios, Xavier
Batlle i Pont, Estefania	Fàbrega i Ramon, Marina	Gussinyer i Cuevas, Adrià
Boix i Juanola, Jordi	Fàbrega i Ramon, Arnau	Heras i Herraiz, Ignaci
Bonet i Gussinyer, Dolors	Falgarona i Bertran, Jordi	Hurtós i Costa, Antoni
Bosch i Balateu, M ^a Rosa	Falgueras i Pla, Sasha	Hurtós i Rovira, Jordi
Bosch i Juanola, Vicenç	Farcy i Bermejo, Jordi	Iglesias i Campaña, Sonia
Brugué i Canal, Francesc	Farrés i Bartolí, Nati	Jarillo i Bonet, Isaac
Brunzel i Casals, Àngel	Fernández i Brugués, Manel	Jordà i Ayats, Montse
Brunzel i Casals, David	Ferrando i Ferrando, Xavier	Jordà i Mas, Anna
Brunzel i Jordà, Mireia	Ferrés i Barragan, Joan	Jordà i Sala, Isabel
Buch i Castañer, Miquel	Ferrés i Costa, Joan	Jordà i Segura, Jordi
Cabratosa i Pla, Joan	Ferrés i Soler, Jan	José i González, Felipa
Cabratosa i Pons, Joana	Ferrés i Vergés, Francesc	Jou i Sala, Maria Lluïsa
Cabratosa i Pons, Miquel	Font i Falgàs, Francesc	Jou i Ventura, Josep Francesc
Campà i Fortich, Anna Maria	Font i Falgàs, Marc	Juanola i Argente, Imma
Capdevila i Bassols, Carmina	Font i Falgàs, Paula	Juanola i Guardiola, Eric
Caritg i Mont, Miquel	Freixa i Darne, M ^a Àngels	Juanola i Guardiola, Nil
Carrasco i Sánchez, Emili	Frigola i Buixeda, Cèlia	Juanola i Juncà, Vicenç
Carreró i Busquets, Joaquim	Frigola i Coromina, Joaquim	Juanola i Quintana, Albert
Carreró i Busquets, Pere	Frigola i Torrent, Joan	Juanola i Sánchez, Albert
Carreró i Corominas, Marc	Frigola i Torrent, Núria	Juncà i Gratacós, Ramon
Carreró i Corominas, Roger	Galceran i Surina, Roger	Juncà i Parés, Jordi
Casals i Pardo, David	Gamero i Fauró, Anna M ^a	Juncà i Parés, Lluís
Casellas i Jou, Quim	Gamero i Fauró, Josep	Juncà i Ramon, Manel
Casellas i Mó , Guiu	Garcia-Arbós, Salvador	Juncà i Ramon, Regina
Castillo i Tarrés, Eric	Garcia i Bassols, Pau	Juncà i Terrades, Lluís
Castillo i Tarrés, Oriol	Genebat i Ribera, Joan	Lagares i Corominas, Narcís
Clarà i Vallàs, Tura	Ginestera i Cargol, Pere	Lagares i Gamero, Josep
Comas i Tubert, Joan	Ginestera i Sarola, Jordi	Lagares i Gamero, Narcís
Corominas i Buixeda, Maria	Gironell i Compte, Alexandre	Lagares i Mir, Jordi

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

Lagares i Mir, Maria	Portas i Brunso, Carme	Serra i Figa, Gemma
Lagares i Palacios, Adrià	Portas i Brunso, Lola	Serra i Figa, Gerard
Lagares i Palacios, Marc	Prat i Pujeu, Maria	Serra i Regalat, Ricard
Lagares i Profitós, Mònica	Profitós i Alós, Montserrat	Serrat i Farrés, Anna
Lagares i Puig, Lluís	Prujà i Bach, Joaquina	Serrat i Farrés, Núria
Lagares i Puig, Xevi	Prujà i Masmitjà, Benita	Serrat i Fauró, Pilar
Lagares i Roset, Jordi	Prujà i Privat, Margarita	Serrat i Pumarola, Antoni
Lagares i Roset, Josep M ^a	Puig i Rigau, Núria	Serrat i Vila, Jordi
Luengo i Cervera, Pau	Puigdemont i Balés, Isaac	Solà i Codony, Jordi
Luengo i López, Antonio	Pujol i Serra, Josep	Solavera i Pons, Francesc
Mas i Casadevall, Elisa	Pujolar i Senpau, Jordi	Solavera i Pons, Maria
Mas i Hormigo, Germán	Quera i Hurtós, Pere	Soler i Puig, Eulàlia
Mas i Serra, Francesc	Quintana i Gratacós, M ^a Teresa	Soy i Ferrés, Marc
Masllorens i Serrat, M ^a Eugenia	Quintana i Gratacós, Rafel	Sucarrats i Masgrau, Roger
Masó i Bové, Joan	Quintana i Vilà, Joaquim	Sucarrats i Portella, Miquel
Masoliver i Soler, Eloi	Ramon i Ros, Neus	Tarrés i Guardiola, Jaume
Massanet i Iglésias, Lara	Ramon i Sanchez, Manel	Tarrés i Hinojosa, Aran
Massanet i Iglésias, Sergi	Regalat i Arroyo, Miquel	Tarrés i Prujà, Carme
Mir i Porcel, Marta	Reig i Corominas, Felisa	Tarrés i Pruja, Dolors
Molas i Teixidor, Daniel	Reig i Saubí, Francesc	Tenas i Mañas, Genís
Molas i Teixidor, Joan	Reixach i Estañol, Carles	Torcal i Escruela, Meritxell
Moncanut i Frigola, Joaquim	Reixach i Estañol, Nora	Torras i Batlle, Oleguer
Monell i Prujà, Maria	Ribugent i Güell, Josefa	Torrent i Bach, Lluís
Navarro i Navarro, Dolors	Ricart i Casadell, Maria	Torrent i Serra, Paula
Oliveras i Prujà, Sara	Roca i Garcia, Xavier	Torrent i Serra, Roger
Oliveras i Surroca, Narcís	Roldan i Rojas, Pere	Torres i González, Josep M ^a
Oliveras i Torres, Sabina	Ros i Pararols, Joan	Torres i Pleite, Alexandre
Oller i Adam, Ramon	Ros i Pararols, Rosa	Torres i Pleite, Cristina
Oller i Realp, Antoni	Roset i Balateu, Jordi	Torres i Sánchez, Alexandre
Pairó i Moradell, Núria	Roset i Pagès, Dolors	Trayter i Puig, Albert
Palacios i Gordillo, Rosa M ^a	Roura i Demiquels, Carmelita	Trayter i Puig, Lluís
Parés i Figueres, Bernat	Roura i Juan, Jaume	Trill i Iglésias, Clara
Parés i Figueres, Guillem	Rovira i Prujà, M ^a Rosa	Trill i Iglésias, Pau
Pastoret i Casellas, Manel	Rubert i Fauró, Lluís	Truñó i Lagares, Xavier
Pastoret i Iglésias, Joan	Rubio i Roca, Carmen	Truñó i Torcal, Maria
Pigem i Tarradas, M ^a Teresa	Rubirola i Juncà, Lluís	Truñó i Torcal, Pol
Pla i Gratacós, Eva	Sala i Brunso, Francesc Xavier	València i Buixeda, David
Pla i Gratacós, Lluís	Sala i Brunso, Jordi	Vaquero i Garrido, Marc
Pla i Planas, Albert	Sala i Planas, Rosa	Ventura i Mas, Pere
Pleite i Titos, Guadalupe	Sala i Tubert, Lluís	Ventura i Teixidor, Francesc
Pont i Buixeda, Fina	Sánchez i Banal, Pere	Vergés i Cruz, Natàlia
Pont i Colom, Jaume	Sánchez i Herrero, Àngel	Vidal i Peracaula, Albert
Porras i Còrdova, Jonathan	Sarola i Costa, Joan	Vila i Cornellà, Imma
Portas i Arbusà, Montse	Sau i Malé, Maria	Vila i Cornellà, Marta
Portas i Balateu, Gerard	Serra i Falgarona, Irene	

ESTAT DE COMPTES

PAGAMENTS	
FACTURA JOAN BOSCH	130,00
SEGELLS ENVIAMENT PROGRAMES	282,00
COMPRA CORONES	200,00
ARRANJAMENT VESTES	15,00
COMPRA TULIPES CIRI + ADHESIU	424,71
REPARTIMENT PROGRAMES	100,00
LLUM SALA CAPITALAR	15,62
BOSES	307,50
LLIBRERIA CAPELLADES	19,20
COPI OLOT	14,94
MISSIS I PREDICADORS	220,00
MATERIAL BANDA ESTA FERMS	90,30
CONCURS DIBUIX	105,57
NETEJA LOCAL MANAIES-ESTA FERMS	20,00
REPARACIÓ TAMBORS I BOMBOS	251,29
ARRANJAMENT ROBA	102,00
CONFECCIÓ VESTITS	180,00
FACTURA FLORS JORDI	488,00
NETEJA SALA	22,00
ESTA FERMS	14,95
NETEJA	13,75
PAGAMENT JOSEP CASSÚ I SERRA	300,00
CAIXA PER GUARDAR LLANCES	121,80
ARRANJAMENT CASCOS	600,00
FACTURA INST. QUINTANA	96,53
NETEJA SALA CAPITALAR	16,50
PRODUCTES DE NETEJA	7,78
NETEJA SALA	22,00
NETEJA SALA	16,50
FACTURA CASCOS	606,88
FACTURA ESPARDENYES	120,00
CONCURS DE DIBUIX (Làmines)	97,50
FACTURA IMPREMTA AUBERT	3.298,46
ORQUESTRA	2.200,00
PASTISSERIA SURROCA	423,00
RESTAURANT CAN QUEI	306,00
SUPERMERCAT CONDIS	180,00
FLECA DESCAMPS	500,00
CAL PARENT	290,00
BUGADERIA	22,00
CINTURONS I BRODATS	400,00
FACTURA 6 TEMS	48,40
FACTURA GNA SERVEIS	617,97
FACTURA GNA SERVEIS	7,79
PORTA SACRISTIA SANT VICENÇ	400,00
DIBUIX	140,00
INTERESSOS I COMISIONS BANCARIES	251,95
INTERESSOS I COMISIONS BANCARIES	251,95

COBRAMENTS	
SALDO ANTERIOR	11.096,35
DONATIU D'UNA EMPRESA	282,00
DONATIU JOAN BOSCH	130,00
DONATIU UNA DEVOTA	15,00
DONATIU M.J. / L.A.	100,00
AJUNTAMENT DE BESALU	100,00
GESTORIA BASSOLS	50,00
PLANXISTERIA BESALU	50,00
FLECA DESCAMPS	50,00
BANCO BILBAO VIZCAYA	50,00
ALGISS	50,00
BON AREA	50,00
JOSEP ESTARRIOLA	50,00
FAMÍLIA MATEU ROS	50,00
FAMÍLIA FONT	50,00
RESTAURANT CAN QUEI	50,00
J. JUANOLA	50,00
IMMA GAYOLÀ	50,00
MAS VENTURA	50,00
CASA ZAFONT	50,00
MOBLES IGLESIAS	50,00
FAMÍLIA GRATACÓS-ORTIZ	50,00
PLANAS-HURTÓS	50,00
RAFEL SOLÀ-RENAULT	50,00
FALGARONA	50,00
QUINTANA-PRAT	50,00
BOBINATGES FRIGOLA	50,00
VICENÇ RIU	50,00
DONATIU T.O.	50,00
DONATIU L.O.	10,00
DONATIU CONGREGANTS	20,00
DONATIU PER FLORS	100,00
DONATIU PER FLORS J.P.	20,00
DONATIU PER FLORS P.S.	20,00
DONATIU PAU BUSQUETS	15,00
DONATIU JOAN BURGAS I CUFÍ	30,00
DONATIU JOSEP CASSÚ I SERRA	300,00
LAMPADARI	402,50
LAMPADARI	323,00
LAMPADARI	635,50
LAMPADARI	182,50
DONATIU P.F.	50,00
DONATIU NURI VILANOVA	30,00
DONATIU DEVOTA	1.200,00
LAMPADARI	250,00
DONATIU UN DEVOT	2.000,00
S. VILARRASA	50,00
TALLER L. SANZ	50,00

Total Cobraments
25.862,65 €

Total Pagaments
14.107,89 €

SALDO ACTUAL
11.754,76 €

INSTAL·LACIONS X. PORTAS	50,00
AGRO BOSCH	50,00
SUPERMERCAT VIDAL	50,00
RESTAURANT CÚRIA REIAL	50,00
MECANITZATS J. VENTURA	50,00
METALQUIMIA, S.A.	50,00
ESTACIO SERVEI SERINYÀ	50,00
TALLERS LLAM	50,00
AUTO ELECTRIC BESALÚ	50,00
CARROCERIAS ESMI	50,00
JOAN TRULLS	50,00
FONDA SIQUÉS-HOTEL TALLAFERRO	50,00
CONST. GUARDIOLA	50,00
PASTISSERIA SURROCA	50,00
GERMÁN PERRUQUER	50,00
BESALÚ GESTIÓ	50,00
MOTOS BESALÚ	50,00
FLORS JORDI	50,00
FAMÍLIA BALDIRI PUJADES	50,00
VENDA LLIBRES	30,00
QUINA 2016	1.068,80
DONATIU FAMÍLIA DEVOTA M.R.M.	100,00
DONATIU JOAQUIMA OLIVET	12,00
DONATIU MARIA COLOMER	50,00
DONATIU JOAN GRÈBOL	50,00
DONATIU JOSÉ DAMONT	20,00
DONATIU B.F.	50,00
DONATIU FAUSTINA DE SOLÀ-MORALES	200,00
DONATIU MARIA DOLORS SUBIRÓS	50,00
DONATIU FAMÍLIA DEVOTA	50,00
DONATIU UNA DEVOTA	20,00
DONATIU J.M.	30,00
DONATIU UN DEVOT	50,00
DONATIU T.P.C.	30,00
DONATIU M. CARMÉ LESAN	50,00
LAMPADARI	370,00
DONATIU D'UNA EMPRESA	200,00
SOCIS PROTECTORS	3.920,00

RELACIÓ DE COL·LABORADORS

COL·LABORADORS QUE HAN FET POSSIBLE AQUEST PROGRAMA

Ajuntament de Besalú	Fleca Descamps	S. Vilarrasa, S.A.
Gestoria Bassols	Algiss	Mecanitzats J. Ventura, S.L.
Fundació Metalquímia	Euronics- Josep Estarriola	Vicenç Riu i Teixidor
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria	Família Font	Joan Trulls, S.L.
Bon Àrea, Frigo-Fresc	J. Juanola, S.L.	Estació Servei Serinyà
Família Ros- Juanola	Mas Ventura, S.L.	Tallers Mecanitzats Llam, S.L.
Bar- Restaurant Can Quei	Mobles i Decoració Iglesias	Auto Elèctric Besalú, S.L.
Bobinats Frigola, S.L.	Pastisseria Surroca	Plana-Hurtós "Enginyers SLP"
Falgarona, S.L.	Renault- Rafael Solà	Fonda Siqués
Casa Zafont	Instal.lacions Quintana Prat, S.L.	Hotel Comte Tallaferro
Família Gratacós-Ortiz	Bar- Restaurant Cúria Reial	Besalú Gestió- M ² Mercè Pont
Carroceries Esmi, S.L.U.	Restaurant Santuari M.D. del Mont	Sibi.cat
Imma Gayolà "Assessorament d'Empreses"	Família Baldiri Pujades	+QueRoba
	Flors Jordi-Besalú	Farmàcia Gratacós
Germán Perruquers (Banyoles)	Tallers L. Sanz, S.A.	Supermercat La Masia
Motos Besalú	Instal.lacions X. Portas	Miqwahs A&A, S.L.
Construccions Guardiola, S.L.	Agro Bosch- De tot Bosch	El Cellar de Besalú
Planxisteria Besalú, SC	Supermercat J.Vidal	Albert Aumatell-Fotografia

ALTRES COL·LABORADORS

Ajuntament de Besalú	Fonda Siqués	Metalquímia, S.A.U.
Família De Solà-Morales	Valèria "Moda"	Tallers L.Sanz, S.A.
Mobles i Decoració Iglesias		